

Dr. Kovács Pál Általános
Iskola
és a
Dr. Kovács Pál Általános
Iskola Mezőkomáromi
Tagintézmény
Pedagógiai Programja

Módosítás dátuma: Dég,2020.08.24.

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény bemutatása	6
1.1. Küldetésnyilatkozat	6
1.2. Az iskola múltja, jelene	7
1.3. Az intézmény adatai	7
1.4. Az intézmény képzési rendszere	7
2. Nevelési program	9
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	10
2.1.2. Az oktató-nevelő munkát meghatározó feladatok, módszerek	11
2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
2.3.1. A tanulók érzelmi, akarat, erkölcsi kultúrájának fejlesztése, önismeret kialakítása	15
2.3.2. A tanulók műveltségének világgépének formálása	15
2.3.3. A tanulók egészséges életmódra, a pozitív életszemléletre való nevelése	16
2.3.4. A magatartás és viselkedéskultúra gazdagítása érdekében feladataink	16
2.4. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	16
2.4.1. Egészségfejlesztési programok célja	17
2.4.2. Az egészségfejlesztés feladata	17
2.4.3. Az egészségfejlesztés szinterei	17
2.4.4. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek	18
2.4.5. Az egészségnevelés iskolai területei	21
2.4.6. Módszerek	23
2.4.7. A mindennapos iskolai testnevelés megvalósítása	24
2.4.8. Drogstratégia	25
2.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	27
2.5.1. A közösségfejlesztés fő területei:	29
2.5.2. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	30
2.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata	33
2.6.1. A pedagógusok alapvető feladatai	33
2.6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	35
2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	42
2.7.1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek	42

2.7.2. A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok.....	44
2.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlási rendje ..	46
2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	47
2.9.1. Az iskola közösségeinek együttműködése	47
2.9.2. Az szülői szervezet és az iskola együttműködése.....	47
2.9.3. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	47
2.9.4. A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése.....	48
2.9.5. Az iskola külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	49
2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	50
2.11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei	51
2.12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	53
3. Helyi tanterv	55
3.1. A választott kerettanterv megnevezése	56
3.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszámja	56
3.2.1. Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben az 1 évfolyamtól kezdve	58
3.2.2. Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben az 5. évfolyamtól kezdve	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3.2.3. Tantárgyi rendszer és óraszámok kifutó rendszerben a 2007-es NAT szerint a 2-4. és a 6-8. évfolyamon 2016-ig.....	58
3.2.4. A tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete 2011. évi CXCV. tv. 6.sz. melléklet alapján a 2013/2014-es tanévtől.....	58
3.2.5. A tanulók heti kötelező óraszámja és az osztályok engedélyezett heti időkeret terhére tervezett foglalkozások az 1-8 évfolyamon	60
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei	64
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása.....	66
3.4.1. Az erkölcsi nevelés.....	66
3.4.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	66
3.4.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	66
3.4.4. Az önismeret, társas kultúra fejlesztése.....	67
3.4.5. A családi életre nevelés	67
3.4.6. A testi-lelki egészségre nevelés.....	69
3.4.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	69
3.4.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	69

3.4.9. Pályaorientáció.....	70
3.4.10. Gazdasági, pénzügyi nevelés.....	70
3.4.11. Médiatudatosságra nevelés.....	70
3.4.12. A tanulás tanítása.....	71
3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	71
3.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei.....	72
3.6.1. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja, feladatai.....	72
3.6.2. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapelvei.....	72
3.6.3. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének módjai.....	72
3.6.4. A tanulók teljesítményének értékelése.....	73
3.6.5. Szöveges értékelés.....	75
3.6.7. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	76
3.7. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	77
3.7.1. A tanulócsoporthoz szervezése.....	77
3.7.2. Napköziotthon, tanulószoba.....	78
3.7.3. Tehetséggondozó és felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások.....	78
3.7.4. Szakkörök.....	78
3.7.5. Tanulmányi versenyek, vetélkedők.....	78
3.8. A tanulók fizikai állapotának mérése.....	79
3.9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	79
3.9.1. Az egészségnevelési elvek.....	79
3.9.2. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek.....	80
3.9.3. A környezeti nevelés elvei az iskolában.....	81
3.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	83
3.10.1. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatása.....	83
3.10.2. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló program.....	84
3.10.3. Feladatok a gyermek és ifjúságvédelem segítése érdekében.....	86
3.10.4. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, nevelése, rehabilitációs tevékenységek.....	87
3.10.5. A sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett munkánkra vonatkozó eljárás rendje:.....	90
3.11. A tanulók jutalmazásának elvei.....	90
3.12. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	91
3.13. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai.....	92
3.14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	93

3.15. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	95
3.15.1.A pedagógiai program érvényességi ideje	95
3.15.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	95
3.15.3. A pedagógiai program módosítása.....	95
3.15.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	96
3.16. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok.....	97

„Nem elég a gyermeket gépileg tanítani a kiszabott tanulmányokra, lelkét, szívét is kell művelni, mert csak így lehet derék, értelmes, nemesen érző, jellemteljes férfiú s honpolgár. A nevelést, sőt még a tanítást is a gyermekeknek testi, lelki erejéhez, tehetségéhez s hajlamaihoz, egyszóval egész egyéniségéhez kell alkalmazni.”

Deák Ferenc

1. Az intézmény bemutatása

1.1. Küldetésnyilatkozat

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol fontos, kiemelkedő szerepet kap a tehetséggondozás, és a hátrányok leküzdése
- ahol a tantestület minden tagja hivatásának érzi a pedagógiai munkáját, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők igényeinek megfelelően képes változtatni, megújulni a pedagógiai munkában.

Feladatunk az alapműveltség biztosításával a középfokú továbbtanulásra való felkészítés. Törekvésünk, hogy diákjaink értékes emberi kapcsolatok birtokában művelt, az egyetemes emberi kultúrát ismerő emberként hagyják el az iskolát.

Tanulóinknak egy életre szóló útravalót kívánunk adni, mert valljuk, csak a stabil tudásra lehet a későbbiekben építeni.

Szeretnénk olyan tanulókat nevelni, akik szeretik és védik a természetet, megbízhatóak, gyakorlatiasak, kreatívak, kudarcűrők, és elfogadják a máságot. Emellett arra törekszünk, hogy az általános iskolát a mai kor kihívásainak megfelelő nyelvi és informatikai tudással

rendelkezve fejezzék be, melyben minden segítő informatikai és multimédiás eszköz segítségükre van.

A pedagógiai program a nevelőmunka alapdokumentuma. Világos képet ad az intézmény pedagógiai értékrendjéről, rögzíti a pedagógiai működés tartalmi és szerkezeti kereteit.

1.2. Az iskola múltja, jelene

1.3. Az intézmény adatai

1. Az iskola hivatalos elnevezése:	Dr. Kovács Pál Általános Iskola
2. Az iskola OM azonosítója	030151
3. Az intézmény székhelye:	8135. Dég
4. Az intézmény típusa:	8 osztályos általános iskola,
5. Az intézmény fenntartója:	Székesfehérvári Tankerületi Központ
6. Az intézmény jogállása:	önálló jogi személy
7. Az intézmény gazdálkodása:	önálló gazdálkodással nem rendelkező intézmény

1. Az iskola hivatalos elnevezése:	Dr. Kovács Pál Általános Iskola Mezőkomáromi Tagiskolája
2. Az iskola OM azonosítója	030151
3. Az intézmény típusa:	4 osztályos általános iskola,
4. Az intézmény fenntartója:	Székesfehérvári Tankerületi Központ
5. Az intézmény jogállása:	részben önálló jogi személy
6. Az intézmény gazdálkodása:	önálló gazdálkodással nem rendelkező intézmény

1.4. Az intézmény képzési rendszere

Dr. Kovács Pál Általános Iskola

- 8 évfolyamos nappali rendszerű általános iskolai képzés
- Sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása
- Integrációs felkészítés
- Egyéb köznevelési foglalkozás, napközi tanulószoba

Az életkori sajátosságokat figyelembe véve az 1-8. évfolyamon matematikai és anyanyelvi idegennyelvi készségfejlesztés történik, mint kiemelt pedagógiai feladat.

A 4. évfolyamtól igény szerint a matematika, anyanyelv, idegen nyelvek esetében többletórát biztosítunk a tehetséggondozás keretében.

Célunk olyan tárgyi tudás, készség, képesség elérése, melynek birtokában tanulóink megállják helyüket az általuk választott középfokú intézményben.

Mezőkomáromi Tagintézmény

- 4 évfolyamos nappali rendszerű általános iskolai képzés
- Sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása
- Integrációs felkészítés
- Egyéb köznevelési foglalkozás, napközi

Az életkori sajátosságokat figyelembe véve az 1-4. évfolyamon matematikai és anyanyelvi idegennyelvi készségfejlesztés történik, mint kiemelt pedagógiai feladat.

Az 1. évfolyamtól igény szerint a matematika, anyanyelv, idegen nyelvek esetében többletórát biztosítunk a tehetséggondozás keretében.

Célunk olyan tárgyi tudás, készség, képesség elérése, melynek birtokában tanulóink megállják helyüket a felső tagozaton.

*„Amit az iskolának el kell végeznie, elsősorban az,
hogy megtanítson nekünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítson arra, hogy szeressük azt, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretnénk csinálni.”
(Szentgyörgyi Albert)*

2. Nevelési program

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelési programunk fő szempontja: újra éleszteni, megtartani és kialakítani mindazon értékeket, amelyek birtokában tanítványaink - szociális helyzetükre, világnézetükre, családi háttérükre való tekintet nélkül - képesek művelt, kulturált emberként helytállni, későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként érvényesülni a felnőtt életükben.

Ennek érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt:

- A gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban.
- Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges, a kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására.
- A mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket.
- Alapvető értéknek tartjuk a humanizmust, egymás kölcsönös tiszteletét, a személyiségi jogok, az eltérő vélemények és nézetek elfogadását. A segítő kapcsolatok, a megértésre törekvés a tanár-diák viszony elősegíti, hogy a tanulók egymás között majd felnőttként is ezeket az értékeket képviseljék.
- A demokratikus légkört és működést szolgálják intézményesített fórumok, (diákönkormányzat, szülői szervezet). Az osztályközösségek, iskolai közösség, tanár-diák kapcsolat, diák és diák kapcsolat, tanár és szülő közötti kapcsolat is színtere lehet a demokratikus nevelésnek. Mivel az oktató-nevelő tevékenység érték- és ismeretközvetítés a tanár szervező-irányító szerepének érvényesülnie kell. A demokrácia értékeinek biztosítása mellett valljuk, hogy a jogokkal visszaélni, a kötelezettségeket feledni nem megengedhető.
- Minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tartó tanulás képességét, valamint a folyamatot megkönnyítő készségeket és kompetenciákat: a szövegértési, szövegalkotási, matematikai, logikai, szociális, életviteli és környezeti, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs kompetenciákat.

- A személyiségfejlesztés hozzájárul a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének kibontakoztatásához, tanulási esélyének növeléséhez. Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia a szociokulturális hátrányok leküzdésére. Ezért hatékony felzárkóztató munkára van szükség.
- Pedagógiai céljainkat a szülőkkel együttműködve, a gyermeki jogok tiszteletben tartásával, a világnézeti és politikai semlegesség biztosításával kívánjuk elérni.

Az Európai Unió országában a kulcskompetenciák rendszerében foglalták össze mindazokat az ismereteket és képességeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a felnövekvő nemzedékek alkalmazkodjanak a világ változásaihoz, és maguk is változások kezdeményezői, alakítói legyenek, továbbá harmonikus, sikeres és boldog egyéniségekké, állampolgárokká váljanak. Oktatásunk és nevelésünk során fejlesztjük az anyanyelvi, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai, természettudományos, digitális, a hatékony és önálló tanulás, a szociális és állampolgári, a kezdeményezőképeség és vállalkozói, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség kompetenciáit. Különösen nagy hangsúlyt adunk az idegen nyelvi és az informatikai kulcskompetenciának. Ezek a kompetenciák egyrészt egymásra épülnek, másrészt egymást támogatják.

A kompetenciákat és kiemelt fejlesztési feladatokat a NAT-ra épülő helyi tanterveinkben érvényesítjük.

2.1.2. Az oktató-nevelő munkát meghatározó feladatok, módszerek

Az oktatás során elsődleges a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vétele, különös tekintettel arra, hogy iskolánk 6-14 éves korig nevel és oktat.

Évfolyamonként kidolgozott követelményrendszerrel biztosítjuk az ismeretek egymásra épülését.

Törekszünk az ismeretek, összefüggések megvilágítására, a tantárgyak, tudományágak közötti kapcsolatok feltárására, ezek alkalmazását szorgalmazzuk.

Képessé kell tenni a tanulókat a problémamegoldásra. Célunk, hogy a meglévő ismereteket alkalmazva, önálló tevékenységgel, munkával jussanak új ismeretek birtokába.

Fontos a közösség erejének megismertetése, a közösen elvégzett munka örömeinek megtapasztalása, ennek során a kulturált viselkedés és szép magyar beszéd előtérbe helyezése.

Az oktató-nevelő munka fontos része a körülöttünk levő világ, a szomszédos országok kultúrájának, hagyományainak megismertetése, a népek, nemzetek közötti harmonikus viszony kialakítása. A tanulóknak ismerniük kell az európai és a nemzetközi tendenciákat, törekvéseket. A megfelelő tanítási módszerek kiválasztása lehetővé teszi az egyéni képességek fejlesztését, ez az alapja a tehetséggondozásnak és a felzárkóztatásnak.

Tanulóinkat az általános iskolában a további tanulásra készítjük fel. Fontos az élethosszig tartó tanulás képességének kialakítása, megerősítése.

Ápoljuk a már kialakult hagyományainkat, erősítjük az iskolához, a településhez való kötődést.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy ezeknek a felsorolt értékeknek az elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program, különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint tevékenységekhez kapcsolódva a tanulók folyamatos értékelése. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
 Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - a tanulói közösség tevékenységének megszervezése - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - hagyományok kialakítása - ellenőrzés - ösztönzés

Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek:

- ha iskolánk minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás helyi tantervében meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a felső tagozat és a középiskolai követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek.
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.
- tanulmányaik végeztével képesek megállni a helyüket, mint munkavállalók.

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség olyan egyedi és megismételhetetlen, dinamikus, funkcionális rendszer, amely veleszületett testi és idegrendszeri sajátosságai bázisán, a társadalmi és természeti környezettel való folytonos kölcsönhatásban, állandó fejlődésben és változásban az „én tudat” birtokában tudatos viselkedésválasztással határozza meg önmagát.

A személyiséget a biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások – egymással szoros kölcsönhatásban – együttesen határozzák meg.

A személyiség fejlődését tehát három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés.

A személyiség jellege, kialakulása tehát az örökletes és környezeti hatások, illetve ezek

egymásra hatásának eredménye. Az emberben az adottságok, mint diszpozíciók jelennek meg, melyek génjeiben, azok kódjában benne vannak. A környezeti hatások – társadalom, nevelőintézmények, család – befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és milyen mértékben és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés - oktatás személyiségformáló hatása.

A személyiség fejlesztése egész életre szóló feladat. Az iskolai évek ebben lényeges helyet foglalnak el. Segítségükkel tanulóink felismerhetik, hogy egyéniségük nem csupán a körülmények hatására alakul, hanem megfelelő célok és eszközök birtokában maguk is alakítják. E készségi szintű „tudás” elsajátíttatása egyik legnemesebb nevelői feladatunk.

A személyiségfejlesztés során egyaránt fontosnak tartjuk:

- az értelem kiművelését (kognitív kompetencia),
- a segítő életmódra nevelést (szociális kompetencia),
- az egészséges és kulturált életmódra nevelést (személyes kompetencia)

E feladatok a tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli nevelés során végezhetőek el.

A személyiségfejlesztés legfontosabb színtere a tanítási- ,osztályfőnöki óra, valamint a tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek. A helyi tantervekben megfogalmazott képességfejlesztési módszerek egyben a személyiségfejlesztő oktatás, nevelés követelményeinek is megfelelnek. A kognitív kompetencia fejlesztése a szakórákon érhető el a megismerési vágy fejlesztésével, a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatásával.

Az osztályfőnökök arra törekednek, hogy olyan beszélgetések, viták alakuljanak ki az osztályfőnöki órákon, amelyek során a tanulókat alaposabban megismerik, s így segítséget tudnak nyújtani nekik személyiségük alakításában.

Az iskolán kívül minden alkalom – a kirándulástól a színházlátogatásig – a differenciált személyiségfejlesztést szolgálja. Olyan szociális készségek elsajátításában kell segítenünk tanítványainkat, melyek lehetővé teszik, hogy testileg-lelkileg egészséges, harmonikus, érett személyiséggé válhassanak.

A NAT és ennek megfelelően a kerettantervek is a gyermekek képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönözi a személyiségfejlesztő pedagógiai munkát, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

A személyiségfejlesztés színterei:

- A **tanítási óra**, mely a korszerű oktatási módszerek alkalmazásával, a tanulók sokirányú foglalkoztatásával, problémáik megbeszélésével fejleszti képességeik kibontakoztatását, önállóságukat, felelősségérzetüket, egyéniégük alakítását.
- Az **osztályfőnöki/közösségi nevelés óra**, mely a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés fontos színtere. Helyet ad a tapasztalásnak, a tudatosításnak, a helyes magatartás kialakításának. Segíti az önismeret, önértékelés kialakítását.
- **Tanórán kívüli tevékenységek** egész sora ad alkalmat az egyéni értékek, sajátos képességek fejlesztésére, tehetségük kipróbálására és fejlesztésére, érdeklődésük kielégítésére és kiterjesztésére. Itt kapnak helyet a tartalmas kikapcsolódást szolgáló szabadidős programok.

2.3.1.A tanulók érzelmi, akarati, erkölcsi kultúrájának fejlesztése, önismeret kialakítása

- Fejlesztendő erkölcsi képességek: az empátia, a problémaérzékenység, értéktudat, az értékek közötti eligazodás képessége, autonómia és felelősség, az egyéni és közösségi érdek összhangba hozásának képessége. Nemcsak tudatosítanunk kell az erkölcsöt romboló tényezőket, hanem olyan iskolai együttélést kell teremtenünk, amelyből hiányzik az erőszak, a megaláztatás, a kiszolgáltatottság, a közöny.
- Segítenünk kell tanulóink eligazodását a mai ellentmondásos viszonyok között, fel kell hívni a figyelmüket a deviancia veszélyeire az érzelmi elsivárosodás, a kilátástalanság elkerülésére.
- Legyenek céltudatosak, megbízhatóak, rendszerességre törekvők. Ismerjék meg önmagukat, bízzanak saját képességeikben, tudásukban.

2.3.2.A tanulók műveltségének világgképének formálása

- Tudatosítani és fejleszteni kell a tanulóknál az eredményes tanuláshoz szükséges tulajdonságokat, készségeket, képességeket, attitűdöket, kiemelten az akarat, a rendszeresség, az igényesség növelését.
- Segíteni kell tanítványainkat a gondolkodáshoz szükséges tulajdonságok, készségek, képességek kialakításában.
- Szükséges az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez a képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása,

felkészülés az egész életen át tartó tanulásra (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése).

2.3.3.A tanulók egészséges életmódra, a pozitív életszemléletre való nevelése

- Fel kell hívni a tanulók figyelmét arra, hogy az élet és az egészség védelme, az egészséges életmódra való törekvés a mai kor emberének egyik legfontosabb feladata.
- Az egészséges életmódra nevelés leghatékonyabb módszere a megelőzés.
- Fontos a tanulóknak kialakítani és megerősíteni a pozitív életszemléletet.

2.3.4.A magatartás és viselkedéskultúra gazdagítása érdekében feladataink

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése és betartása otthon, a családban, az iskolai közösségekben.
- A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség, a másikkal szembeni empátia, a tolerancia kialakítása.
- A kulturált magatartás és kommunikáció kialakítása, az intézményen belül és kívül, a nyilvános helyeken, mert a tanulók magatartásukkal az intézményt is képviselik.

2.4. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A WHO az 1948-as alkotmányában kimondja: az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. Nem passzív állapot, hanem folyamat.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja:

- a korszerű egészségnevelés,
- az elsődleges prevenció,
- a mentálhigiéne, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés,
- az önségítés feladatait, módszereit.

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék, javítsák.

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők

egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

2.4.1. Egészségfejlesztési programok célja

Az egészségnevelés célja:

- Növekedjen a születéskor várható időtartam, valamint a betegségtől mentes életszakasz hossza és javuljon az életminőség.
- A család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé.

2.4.2. Az egészségfejlesztés feladata

Az iskolának, mint az egészségfejlesztés alapvető színterének a feladata:

- A tárgyi feltételek megteremtése, amelyek az iskolákat biztonságossá és egyben az egészségfejlesztés alkalmas színterévé teszi,
- az integrált egészségfejlesztési tartalmak közvetítésének folyamatos és rendszeres biztosítása,
- a mindennapos egészségfejlesztő testmozgás lehetősége biztosítva legyen.

2.4.3. Az egészségfejlesztés színterei

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Egészségnevelés színterei az iskola keretein belül

Tanórán:

- egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban: biológia, testnevelés, háztartástan-életvitel, természetismeret, emberismeret
- nem egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban beépíthető az ismeretek: informatika, történelem, kémia, fizika
- osztályfőnöki óra keretén belül.
- iskolai tematikus hét keretein belül

Tanórán kívül:

- szakköri foglalkozás,
- napközis foglalkozások,
- délutáni szabadidős foglalkozások,
- hétvégi iskolai programok (pl.: sportrendezvények, kulturális programok),
- egészségnap – egészség hét,
- kirándulások, túrák.

2.4.4. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek**Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás**

A hagyományos egészségfejlesztés, felvilágosítás abból indul ki, hogy a több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

Az egészségnevelési tananyagok az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívják fel a figyelmet, valamint megoldásként a helyesnek vélt magatartásformákat kínálnak fel.

A hagyományos egészségnevelési elképzelés a hatékonyság érdekében gyakran fordul az elrettentő információk átadásának, bemutatásának eszközéhez.

Ennek a megközelítésnek egy másik jellegzetessége az egyoldalú közlési forma: az ismeret átadása a tanulók aktív, és személyes bevonása nélkül történik.

Ebbe a csoportba tartoznak a gyakran alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, az iskolai tematikus hét rendezvényei, külső előadók bevonásával.

Rizikócsoportos megközelítés

A korai szűrés eredményeként feltárt egészségügyi problémákkal rendelkező csoportokkal folytatott megelőző tevékenység (pl.: túlsúlyos személyek, magas vérnyomással élők).

A rizikó csoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához. Amennyiben megfelelő technika segítségével meg tudjuk állapítani, hogy kik a veszélyeztetettek valamely krónikus, nem fertőző betegség szempontjából, akkor az ilyen gyerekek számára ki lehet dolgozni valamilyen, például betegségmegelőző mozgásprogramot.

Fontos az iskolás gyermekek életkorához kötött kötelező szűrővizsgálatának rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciát, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

Ennek a módszernek a lényege, hogy az egészségkárosító magatartásformák háttérében sokszor a személy konfliktuskezelési gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztésnek a társas-érzelmi készségek fejlesztését is célul kell kitűzniük. Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programok az egészségfejlesztésben, mentálhigiénében képzett külső szakértők bevonásával történjen, törekedve arra, hogy lehetőséget biztosítsanak a résztvevőknek, társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Például a serdülőkori egészségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozások, csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak.

Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Ez a módszer a kortársak befolyásának szerepére helyezik a hangsúlyt. A serdülőkori fiatalok számára a felnőttél lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van.

Azok a programok, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni, és arra tanítja a fiatalokat, hogy tudjanak nemet mondani.

A képzett kortársak segíthetnek barátaiknak vagy osztálytársaiknak, de modell-szereplőként is képviselhetik, pl. a dohányzást ellenző kortárs norma kialakítását, illetve fennmaradását is.

Szintér programok

Ez a módszer abból indul ki, hogy az egészségi állapot nem kizárólagosan az egyén felelőssége, nem pusztán az egyéni készségektől és jártasságoktól függ, hanem jelentős szerepet játszanak a társas, a társadalmi és az ökológiai tényezők is.

A szintér programok, eltérően a rizikó csoportos megközelítéstől, a természetes „élőhelyen” találják meg célpontjukat. Ilyen szintér programnak tekinthető az egészséges iskolák mozgalma.

Közösségi alapú, komplex egészségfejlesztő programok

A közösségi alapú programok nemcsak életmódot formáló szerepet vesznek tekintetbe, hanem a társadalmi meghatározókat, realitásokat is.

Ezek a programok nemcsak a diákokkal és nemcsak az iskolával foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal.

Lényeges, hogy a különböző akciókat, programokat egymással összehangolják, ugyanis ebben az esetben beszélhetünk komplex egészségfejlesztésről.

Egészségfejlesztő, egészségnevelő csoport létrehozása

Célszerű olyan csoportot létrehozni, amely az iskola pedagógiai programjában leírtak szerint az iskolai egészségnevelési feladatokban közreműködik.

A csoport tagjai lehetnek:

- pedagógus, osztályfőnök
- testnevelő tanár
- védőnő,
- diákönkormányzat-vezető,
- munkaközösség vezető

A segítő kapcsolatok lehetséges szereplői

Szülők, a család

A szülők megfelelő tájékoztatás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programját.

Szülői szervezet

Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába alkalmanként célszerű bevonni az iskolai szülői szervezetet és megnyerni a támogatásukat.

Az iskolaegészségügyi ellátás

Az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el.

Az iskolaorvos és a védőnő feladata a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát, adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése, közreműködés az egészségügyi-járványügyi, a környezet-egészségügyi, a táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve, felkérésre közreműködés az egészségügyi szakértői feladatokban.

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- az életmód és betegség összefüggései,
- az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskola diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok,
- a serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában,
- környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben,
- a település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók az iskolai egészségfejlesztésbe.

Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

Rendvédelmi szervek, a rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai

A bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

2.4.5. Az egészségnevelés iskolai területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmaguk és egészségi állapotuk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,

- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.

Iskolai programok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az iskola határozott tervvel rendelkezik.

Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi testmozgás,
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,
- a fogyatékos és hátrányos helyzetűek integrációja, az iskolán belüli bántalmazás megelőzése,
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakban, a nemi érés időpontját megelőzően.

Tanórai foglalkozások

A tanórai foglalkozások a következők:

1. Szaktárgyi órák témafeldolgozása

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéssel. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet érdemes fordítani.

2. *Osztályfőnöki órák*

Tanórán kívüli foglalkozások

Napközis foglalkozások

Ha jó a tervezés és az együttműködés a tanítók, szaktanárok és a napközis nevelő között, kitűnően egészítheti ki a tanórai programot, illetve a konkrét esetfeldolgozást. A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is.

Délutáni szabadidős foglalkozások

Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.

Egészségnap

Az iskola egészségét átfogó, előre tervezett programok. Komoly szervezést, felkészülést igényelnek, több iskola is összefoghat az adott régión, megyén, településen belül.

Hétfélig iskolai program

Sportrendezvények, kulturális programok.

Kirándulások, túrák, sportprogramok

Tájékoztató fórumok

Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató

Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.

Szakmai tanácskozások, tréningek

Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a diákokat is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma.

2.4.6. Módszerek

A leghatékonyabb módszer az iskola ötleteire épülő, iskolai szervezésű programok, rendezvénysorozatok, amelyeknek megvalósításában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Ezen kívül több intézmény, szervezet, vállalkozás kínál adaptált, vagy saját fejlesztésű egészségfejlesztési programját.

Fontos az egészségfejlesztés szemléletének kialakítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, tanulók számára, egészségtan tanár más iskolából vagy

egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, háziorvos, védőnő, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársának bevonásával. Ezen túl versenyek, tematikus napok szervezésével, témával kapcsolatos plakátok készítésével, osztálytermekben a falíújságon a témával kapcsolatos cikkek, írások elhelyezésével lehet a szemléletváltozást elindítani. A rendszeres testmozgás propagálása, és lehetőségének megteremtése is eredményes lehet.

Az egyes tárgyak oktatása során is meg kell jelennie az egészségfejlesztés szemléletének.

Kapcsolat az iskolai gyermekorvossal és fogászattal

Iskolafogászati szűrővizsgálaton évente egy alkalommal vesznek részt tanulóink (tanítási időben), a kezelésre szorult gyermekeket további kezelésre a szülők értesítésével visszarendelik (tanítási időn kívül).

Az iskolai gyermekorvossal való kapcsolatunk szorosabb és rendszeresebb:

- védőoltások elvégzése,
- szűrővizsgálatok (első, ötödik, hetedik, 9, 11. osztályokban),
- tisztasági vizsgálatok,
- személyi higiéné ellenőrzése.

2.4.7. A mindennapos iskolai testnevelés megvalósítása

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyerek minden nap részt vesz a testmozgás-programban,
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző gyakorlatok.

- a testnevelési anyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire,
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is,
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban,
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében),
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

2.4.8. Drogstratégia

Hazánk földrajzi elhelyezkedése, idegenforgalmunk, az országon átvezető, mind nagyobb forgalmat lebonyolító szárazföldi és légi útvonalak egyre erőteljesebb vonzást gyakorolnak az illegális kábítószer átmenő forgalom számára. Egyre fokozódik a kábítószer iránti kereslet is, melynek következtében Magyarország is célországá vált.

Iskolánk a megye déli részében található település Siófok város közelségében, mely több tekintetben is veszélyeztető tényező. Tanulóink többnyire rendezett családi háttérrel bírnak, ennek ellenére természetesen a veszélyeztetettség fennáll. A pubertás korszak az egyik legnehezebb időszak a fiatalok életében.

Közös feladatunk és felelősségünk, hogy ismerjék a veszélyeket, és ha kell, akarjanak, merjenek, tudjanak nemet mondani.

Ehhez kell nekünk ismereteket, megfelelő tudást, vonzó és hasznos programokat, elérhető célokat, eszményképeket, bizalmat, megértést, szeretetet adni.

Legfontosabb feladatok:

- a drogfogyasztás veszélyeit megismertetni,
- testi – lelki egészség megóvása,
- az egészséges választások erősítése
- produktív életstílus kialakítása,
- megfelelő információáramlás biztosítása,
- a szülők megnyerése,
- megelőzés,

- helyes jövőkép kialakítása,
- önismeret,
- értékes emberi kapcsolatok kialakítása,
- a gyerekek önálló tevékenységének kibontakoztatása,

A drogstratégia területei:

- szaktárgyi lehetőségek
- osztályfőnöki órák
- iskolai programok adta lehetőségek
- pedagógusok továbbképzése
- kapcsolattartás szakemberekkel

*„A közösség olyan emberi együttélés,
amelyet a közösségi érdek, közös cél,
közös értékrend és tudat tart össze.”
(Hankiss Elemér)*

2.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztéssel szorosan összefügg ez a nevelési feladat, hiszen e folyamat során alakul ki az egyén és a társadalom közötti kapcsolat.

Mivel egy-egy osztály egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének kerete, alapvető élet- és munkaközössége, fontos célunk, hogy ebből a csoportból olyan valódi közösséget formáljunk, amely képes és a közös cél érdekében hajlandó a közös értékrend elfogadására, és az iskola keretein belül ennek megfelelően viselkedik, munkálkodik.

Az ember állandóan fejlődő lény. Alapvető társadalmi környezetét kezdetben csak a család alkotja, majd belép az óvoda, az iskola. Az iskola az az intézmény, amelynek az ismeretközvetítés mellett a szocializációs célok egész sorát kell megvalósítania. Életünk során állandóan tanulunk, de különösen az első egyharmad része szolgál arra, hogy szocializálódjunk, ez az az időszak a fiatalok életében, amikor még nagyon sok változáson mennek keresztül. Ekkor tudjuk a személyiségformálással együtt, vele szoros összefüggésben a közösségi nevelés feladatait megvalósítani. A közösség annál értékesebb lesz, minél tartalmasabb, önzetlenebb egyének találkoznak, fejlődnek benne.

A közösségi magatartás kialakításában szerepet játszik a család, az iskola, az osztály, szakkör, diákkör, sportkör a település, a lakóhely.

A közösségfejlesztés tudatos irányítói pedagógiai felkészültségüknél, hivatásuknál fogva erre hivatott személyek: a tanítók, napközis nevelők, az osztályfőnökök, a szaktanárok, szakkörök és diákkörök vezetői. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok az iskolában és az osztályban a pedagógiai munkánk egyik legfontosabb elemét adják, a tanár nem csak oktat, de személyes példájával, toleráns magatartásával, konfliktuskezelő képességével hatékony segítséget tud nyújtani a tanulók szocializációja során.

Az iskola követelményrendszerével és szokásrendjével biztosítja a tanulók számára a kibontakozást, az érvényesülést, képességüknek és szorgalmuknak fejlesztését, sikerélményt.

Az intézmény hagyományaival, tekintélyével biztonságérzetet is ad, mely biztosítja a nyugodt felkészülést, magabiztos fellépést, az együvé tartozás érzését.

A mikroközösség, az osztály formálása, megkezdődik, az első osztálytól. Az együvé tartozás, különösen a kisiskolás korban, az osztálytanító személyéhez, érzelmi kötődésen keresztül valósul meg. A gyermekek számára Ő a biztos pont, a biztonságot jelentő személy, a tudás forrása. A közösséggé válást sok közös játékkal, munkával, együttes feladat teljesítésével tudatosan segítjük.

A közösség fejlesztése az általános iskola 1 – 8. osztályában, mint egy folyamat, végigkíséri munkánkat. Fontos helye van az együvé tartozás érzésének kialakításában, egymás kisebb-nagyobb gondjainak megismerésében, ezt sok beszélgetéssel segítjük. Különösen nagy jelentősége van a közös játéknak, szabadidős foglalkozásoknak, a felsőbb évfolyamokon a színház,- mozi-látogatásnak, kirándulásnak. Iskolában minden osztály számára biztosított leginkább osztálykeretben kirándulás lehetősége. A kirándulás napjának kiválasztása, a feltételek megbeszélése, a közös tervezés, a programok összehangolása az összetartozást, a közös felelősséget erősíti, a siker vagy a sikertelenség közös megélése mind-mind közösségformáló élmény.

A makroközösség, az iskola egészének együttes formálása nem választható el a mikroközösség fejlesztésétől, ezek csak együtt képzelhetőek el.

A sport- és kulturális események, vetélkedők, iskolai, rendezvényeink, az azokon való szereplés és siker óriási motivációval jár, az osztályfőnökök és a szaktanárok a tanórákon kívül kötetlen, keretben munkálkodnak együtt a tanulókkal, erősítve ezzel az összetartozás élményét.

Az osztály az iskola hagyományos, máig is a legfontosabb szerveződése. Szelleme, hangulata életre szóló élményt jelent. E közösség előtt születik a legtöbb siker. E közösségen múlik, hogy ezeket az élményeket hogyan éli meg az egyén, ezek az élmények hathatnak ösztönzőleg, de sajnos hathatnak gátlóan is. Az osztályközösség szervezése, fejlesztése állandó, folyamatosságot igénylő feladat, melyet az osztályfőnök lát el.

Az osztályfőnök irányító tevékenységének főbb területei az oktató-nevelő munka során:

- Az iskolai munkából az osztályközösségre háruló feladatok megoldása. Rendezvényeken, ünnepélyeken való feladatvállalás
- Osztályfőnöki órákon irodalmi művek (közösségről, családról, szerelemről, barátságról) ismertetése, elemzése, filmek megtekintése.
- A közösség megjelenése iskolán kívül: osztálykirándulás, színházlátogatás, túrák, a település rendezvényein való részvétel.

- Önismeret és önértékelés, a magatartás, szorgalom értékelése, értékelés a vállalt feladatok teljesítéséről, a hibák felismerése. Önuralom, önismeret, empátia, tolerancia, figyelem a másik iránt közösségi érzések kialakítása és megerősítése.

A közösség és személyiségfejlesztés során közös cél, hogy

- az egyén közösségi magatartása kialakuljon, a valahová tartozás élményét átélhesse, képes legyen egyéni és kollektív felelősségvállalásra,
- közös élményei legyenek társaival,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képessége fejlődjön,
- a közösség etikai értékrendjét elfogadja, szükséges egy egységes morális alap melyet mindenki kötelező érvényűnek tart,
- képes legyen elfogadni a testi, érzékszervi, szellemi fogyatékkal élőket, tudja kezelni, legyen toleráns velük szemben,
- együtt érző magatartása kialakuljon,
- harmonikus emberi kapcsolatokat tudjon létrehozni, ápolni, ismerje a társas együttélés szabályait.

2.5.1. A közösségfejlesztés fő területei:

- szaktárgyi, osztályfőnöki órák
- tanórákon kívüli foglalkozások
- diák-önkormányzati munka
- iskolai hagyományok ápolása
- szabadidős tevékenységek

A tanórákon megvalósítható feladatok

- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtással, a tanulmányi munka és hozzáállás erősítésével,
- a tanulói kezdeményezések erősítése,
- az önállóság, öntevékenység, az önmenedzselés képességének kialakítása, fejlesztése,
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, kooperatív tanulási módszer, kísérlet, verseny stb.) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség erősítése.

Tanórákon kívüli foglalkozások feladatai

- a kulturált, társas kapcsolatok igényének kialakítása,

- az iskolán kívüli művelődés iránti közösségi vágy fejlesztése,
- a közvetlen környezet értékeinek felismerése és védelme,
- a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása.

A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai

- feladata a tanulók felkészítése a közéletben való részvételre, az állampolgári jogok gyakorlására.
- a diákok önrányító, önszervező képességeinek kialakítása,
- a jogok és kötelességek egymástól való elválaszthatatlanságának elfogadtatása,
- régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan közösség kialakítása, amely büszke saját sikereire, és ez újabb célok megvalósítására ösztönözi.

Iskolai hagyományok

- A közösséghez tartozás átélését szolgálják iskolánk hagyományai, ünnepi megemlékezései, rendezvényei a közösség minden szintjén. Méltó módon emlékezünk meg állami és nemzeti ünnepeinkről (október 6., október 23., március 15.), valamint az iskolaközösség ünnepeiről (tanévnyitó, ballagás a 8. évfolyamon), rendszeres szabadidős programok, mikulás ünnep, farsang, haloween, karácsonyi ünnepkör, húsvéti ünnepkör, gyermeknap, év végi tematikus napok, új elemként megemlékezés névadóról, hagyományteremtő szándékkal.
- A közösségfejlesztés fontos színtere az iskolai diákhagyományok ápolása.

Szabadidős tevékenységek

- A szabadidő eltöltésének színvonalas és tartalmas módjait népszerűsítjük tanítványaink körében színházlátogatás, előadások, kiállítások, szervezésével.
- Az iskola helyet biztosít a hagyományos diákbálok rendezéséhez.

2.5.2. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulókat az iskola életéről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat tagjai és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója évente egyszer tájékoztatót tart a diákönkormányzat ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a szülői szervezettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója évente egyszer részt vesz a szülői munkaközösség ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályprogramokról.

E- Napló

2018-2019-es tanévtől kezdve minden oktatási intézmény számára kötelezően előírt az E-napló használata. Ezen az internetes felületen keresztül kiváltható minden korábban alkalmazott kommunikációs módszer, az iskola és a szülők közötti információcsere naprakész módon folyhat.

Idővel teljesen kiváltja a papíralapú alkalmazásokat, az ellenőrzőtől kezdve az üzenő füzetig, igazolásokig.

A szülői értekezletek, a fogadó-órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.

2.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata

2.6.1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a Pedagógiai Programban, a Szervezeti és Működési Szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidő nyolcvan százalékanak (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával való töltése.
- Heti teljes munkaidő ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A kötött munkaidő neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatok, tanulói felügyelet, továbbá eseti helyettesítés ellátása.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli foglalkozások pontos megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titok megőrzése.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre az előírt minősítések megszerzése.
- Az osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése, a tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás.
- Tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások megtartása, a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások éves tervének elkészítése, tanmenetek, éves programok készítése.
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon, a tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.

- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a tanított tanulók körében.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása, belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés, másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel, továbbképzéseken való részvétel, a továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel, bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása, az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése, az iskola, helyiségeinek dekorálása.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában, az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában, részvétel a nevelőtestület szakmai, pedagógiai döntéseinek előkészítésében.
- A pályakezdő gyakornok vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése, részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel, aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.
- Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal, a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, elfogadása).

2.6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

Osztályfőnöki felelősségek:

- Munkáját a pedagógiai program és az intézmény külső és belső elvárás-rendszer szellemében, az intézményi szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak, és az iskolai dokumentumok (pl. éves munkaterv) betartásával és (pl. házirend) betartatásával végzi.
- Munkavégzés során szem előtt tartja az intézményi önértékelés elvárásrendszerét
- Személyes felelősséggel tartozik a tanulókkal kapcsolatos adatok, tanügyi dokumentumok pontos vezetéséért.
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a foglalkozási terv/tanmenet.
- Felelős a tanulói és szülői személyiségi jogok maximális tiszteletben tartásáért.
- Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.
- Maradéktalanul betartja az adatkezelés rá vonatkozó szabályait.
- Bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat (pl. óralátogatás).
- A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az intézményvezetőnek vagy a helyettesének.

Adminisztrációs jellegű osztályfőnöki feladatok

- A tanuló személyi adatait beírja a dokumentumokba, összesítéseket készít, statisztikai adatokat szolgáltat.
- Kitölti a törzslapot, bizonyítványokat, értesítőket.
- A haladási napló kitöltését ellenőrzi, a szaktárgyi órabeírásokat (tananyag, sorszám) hetente ellenőrzi, és a hiányokat pótoltatja (e-Napló)
- Ellenőrzi az érdemjegyek beírását és az osztályozó napló kitöltését.(e-Napló)
- Nyomon követi a tanulók ellenőrzőkönyvébe történt bejegyzéseket, azok következményeit és ellenőrzi a tanulók által beírt érdemjegyeket.
- Rögzíti és összesíti az igazolt és igazolatlan távolmaradásokat, mulasztásokat és késéseket. A házirend előírásai szerinti értesítéshez rendszeresen ellenőrzi a tanulói hiányzások mértékét, módját, a vezetőknek jelzi az osztályozhatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi előmenetelét, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.

- A házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy írásban értesíti a szülőket.
- Elektronikus üzenetben, írásban, vagy egyéb módon értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémákról.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását, a bejárók, a menzások adataiban bekövetkező változásokat.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztrációs teendőket, továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja.
- Rendszeresen ellenőrzi az ellenőrzőbe történt bejegyzések szülői aláírással vagy egyéb úton történő tudomásulvételét.
- Nyilvántartást vezet a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos tanulókról.
- Figyelemmel kíséri az egészségügyi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segítséget nyújt számukra.
- Segíti, nyomon követi és adminisztrálja osztály orvosi vizsgálatait.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a pedagógustársai elé terjeszti.
- Vezet a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Elvégzi az osztályfőnök egyéb adminisztrációs feladatait.

Mindezeket a feladatokat az e-Napló bevezetésével értelemszerűen az internetes felületen végzi el, kivéve azokat a dokumentumokat, melyeket még papíralapon kell rögzíteni.

Irányító, vezető jellegű feladatok

- Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyeket a pedagógiai program a hatáskörébe utal.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben rendszeresen osztályfőnöki órát tart. Az osztályfőnöki óra tartalma és vezetése, mint a pedagógiai munka kiemelt színtere az osztály éves tanmenete alapján valósul meg, amely során a tanulók tanulmányi eredményeinek a nyomon követése mellett, évente több alkalommal, változó tematikával, releváns társadalmi témákat is érintve saját maga, vagy meghívott előadókkal foglalkozásokat tart.

- Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, öntevékenységük, önkormányzó képességük fejlesztésére.
- Együttműködve az osztály tanulóival segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.
- A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírattja a tanulókkal.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait.
- Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára. Ezek tervéről, programjáról és tapasztalatairól tájékoztatja az intézményvezetőt vagy/és helyettesét, valamint aszülőket.
- Részt vesz osztályát érintő iskolai rendezvények előkészítő munkálataiban és a rendezvényeken.
- Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére. a tanulókat saját hatáskörben is jutalmazza (pl. osztályfőnöki dicséret).
- Fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményezhet.
- A tanulók minden iskolai tevékenységét, beleértve a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat is értékeli, kialakítja bennük a reális önértékelés igényét.

Szervező, összehangoló jellegű feladatok:

- Segít abban, hogy a tanuló otthonosan és biztonságban érezze magát az iskolában. Ennek érdekében tájékozódik a rábízott tanulók nevelési szintjéről, osztályban, egyéb közösségben elfoglalt helyéről, életviteléről, környezetéről.
- Munkája során figyelembe veszi a diákönkormányzat programját, felelősséggel vesz részt annak szervezésében, tervezésében, irányításában.
- Koordinálja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását, segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.

- Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátítására.
- A tanulókról gyűjtött egyéni tapasztalatait, az érvényes diagnosztikai eredményeket, valamint a szakértői bizottság véleményét és javaslatát az osztályban tanító pedagógusokkal ismerteti, és a továbbhaladási célokat meghatározzák.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. logopédus, gyógypedagógus, gyermekotthon vezető, házvezető stb)
- Kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival,
- Segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Szükség szerint családlátogatásokat végez.
- Az intézményi munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, illetve fogadóórát tart.
- Szülői értekezletek, fogadóórák keretében a tanuló pedagógiai jellemzését a gondviselőkkel egyezteti, a továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatja őket, tanácsot ad és segítséget nyújt felvételi jelentkezésükhöz, tudatosan fejleszti az életpálya-kompetenciákat.
- A szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja az intézményvezetőt vagy helyettesét.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- A tanév elején megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Az osztályozó értekezlet napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy men tér-e el, jelentősen az osztályzatok átlagató a tanuló kárára.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira.

Az osztályfőnöki munka tartalmi elemei

- Megfelelő magatartású, az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösség kialakítása az osztályközösség irányítása.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját az alábbi szempontok alapján végzi.

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről,
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.

- Az osztályfőnöki órák terve, a helyi tanterv alapján
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetőinek neve.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetőinek neve, elérhetősége.
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya

- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamisméltésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)

Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői

- A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
- Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
- A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).

- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).

Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:

- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.7.1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Célunk olyan pedagógiailag megalapozott tehetségfejlesztés, amelyben felszínre kerülhet és megnyilvánulhat diákjaink tehetsége, a tehetséges diákok képesek érvényesíteni intelligenciájukat, képességeiket, kreativitásukat.

A tehetséggondozó szaktanár nemcsak tudásban, hanem emberségében is magas szinten kell, álljon.

A tehetséggondozó tanár többféle szerepet vállal: megtalálja azokat a tanulókat, akik várhatóan kiemelkedő teljesítményekre lesznek képesek, megfelelő feladatokkal fejleszti diákjai kreativitását, figyeli fejlődésüket, megfelelő kihívások elé állítja őket. Felkutatja a lehetőségeket a kiemelkedő képességű diákok számára, képzéseket, ösztöndíjakat keres, mentorként érdeklődésével, elkötelezettségével támogatja a fiatal tehetségeket, kiegészítő anyagokat javasol, ad.

Az egyik legszebb szakmai feladat a tehetségek minél korábbi felismerése, gondozása. Mivel rendkívül sokféle tehetség létezik, azok felismerése nem is olyan egyszerű. Különösen, hogy

nem válogatott gyermekekkel dolgozunk. Ennek ellenére évről évre kerülnek felszínre a képzőművészetek, az anyanyelv művelése, a természettudományok, a sport, területén tehetséges gyermekek.

A velük való megkülönböztetett foglalkozások a tanórákon differenciált foglalkoztatás kapcsán, órai tevékenységen kívül szakkörben, egyéni és kiscsoportos foglalkozásokon történik. Ezt szolgálják azok a többletórák is, amelyeket tantárgyakhoz kapcsolva, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, idegen nyelvből biztosítunk az 1-8 évfolyamon.

A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók, szaktárgyi, sport, kulturális megmérettetések,
- a továbbtanulás segítése, felvételi előkészítők,
- kapcsolat a könyvtárral,

A tehetségfejlesztés színterei az iskolában

- a tanítási óra
- egyénre szabott házi feladat
- szakkörök
- házi versenyek (tanulmányi, kulturális, sport)
- pályázatok
- iskolai ünnepélyek
- tehetséggondozó foglalkozások

Iskolán kívüli lehetőségek:

- levelező, internetes tanulmányi versenyek
- területi, körzeti iskolai versenyek, pályázatok

2.7.2. A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok

Iskolánkban viszonylag sok az olyan, kudarcnak kitett tanuló, akiket pszichés funkciók fejletlensége, képességstruktúra hiányosságai, zavarai, magatartási zavarok miatt nyilvántartunk. Az ő fejlődésüket, tanulmányi munkájukat fokozott figyelemmel kísérjük. A sajátos nevelési igényű tanulók a szakértői bizottság által megállapított tanulási zavarainak fejlesztésére szakember által ellátott órák állnak rendelkezésre. Az iskola gyógypedagógusa célcsoportokban végzi a fejlesztő munkát az integráltan oktatott tanulókkal. A heti 2 órás fejlesztés ezeknél a gyermekeknél különösen fontos, hisz a tanórákon az ő speciális gondjukra, problémájukra általában nem jut idő. A jól megszervezett csoportokban több sikerélményben lehet részük, ami a későbbiekben máshol is érzékelhető lesz.

Vannak átmenetileg alul teljesítő, magatartás problémás tanulók is, akik egy-egy külső körülmény vagy hátráltató tényező miatt nem a képességüknek megfelelően teljesítenek, viselkednek. Náluk az okok feltárását követően az osztályfőnökök segítségével egyénre szabott eljárások, személyiségfejlesztés, egyéni bánásmód alkalmazása szükséges.

Személyre szabott feladatokkal, a tanulók szintjéhez kell meghatározni a követelményeket, a fokozatosság elve alapján nehezülhetnek a feladatok.

Felzárkóztatást elősegítő programok:

- tanórán belül differenciált foglalkozás, fokozott segítségnyújtás a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- tanulók önmagukhoz képest való értékelése,
- a tanulási problémák okának feltárása lehetőség szerint,
- szükség esetén a tanuló további vizsgálatokra való küldése
- a diagnózisnak megfelelő foglalkozásban való részesítés, fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat gyógypedagógus segíti az önálló tanulás szokásainak és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,
- tanulási technikák elsajátíttatása tanórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája),
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,
- egyéni tanulási motiváció erősítése biztatással, dicsérettel,
- a gyenge tanulók minimum szintre eljuttatása.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül, így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok tanuló számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében minden év decemberéig országos DIFER mérésben elvégezzük.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök megbeszélés keretében átadják tapasztalataikat a felső tagozatos kollégáiknak tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozóan.

Mindennapi gyakorlatunkban sokszor találjuk megmagyarázhatatlannak a gyerek viselkedését. Ezt a megmagyarázhatatlan viselkedést, magatartást nevezhetjük magatartási zavarnak, magatartási nehézségnek.

Magatartászavarok:

- hiperaktivitás
- kognitív funkciók zavarai
- agresszió
- deviancia

A magatartászavaros tanulók egy része az ismeretek elsajátításában, a szociális kultúrában bizonyos mértékben elmarad hasonló korú társaitól, de rendelkezik a fejlődés lehetőségével. Különleges bánásmódot igényel, de nem fogyatékos. Lemaradása behozható, sőt teljesítménye is emelhető és felhozható az átlaga a követelmények szintjére szakszerű foglalkozással.

A másodlagos prevenció egyik legfontosabb színtere az iskola. A gyermekek viselkedésében történt változások, mint tünetek mögötti okok keresése minden pedagógus feladata. Ha ez nem sikerül, teljesítmény-, viselkedés-, kapcsolatzavar jelenik meg a gyermek életében.

Elsődleges feladatok:

- a gyermek személyiségének,
- családi hátterének,
- környezetének,
- baráti és társas kapcsolatának megismerése.

Másodlagos feladatok:

- segítő tanácsadás figyelmeztetés, ellenőrzés.

Fontos feladat annak segítése, hogy a szülők igénybe vegyék

- a nevelési tanácsadó,
- a tanulási képességeket vizsgáló rehabilitációs bizottság,
- a gyermekpszichológus szolgáltatásait,
- szükség esetén javaslattétel a gyámhatóságnak védő-óvó intézkedés megtételére

A megoldást segítőik köre iskolán belül:

- osztályfőnökök
- védőnő
- igazgató
- szaktanár, osztálytanító

Iskolán kívül:

- gyámhatóság
- gyermekjóléti szolgálat
- nevelési tanácsadó

2.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlási rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet, tanórán kívüli tevékenységek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában, mint például:

- versenyek, vetélkedők, pályázatok lebonyolítása, szervezése
- sportversenyek
- kirándulások szervezése
- kulturális, szabadidős programok szervezése
- a tanulók tájékoztatása faliújságon, iskolarádióon keresztül

A tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat vezetősége javaslatokkal élhetnek az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatójával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban a diákönkormányzat iskolai diákvezetője vagy a diákönkormányzatot segítő tanár képviseli.

2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

2.9.1. Az iskola közösségeinek együttműködése

A nevelőtestület együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusok illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai értekezletek, megbeszélések.

Ezen fórumok időpontját az éves munkaterv határozza meg.

Az igazgató az aktuális feladatokról írásban, valamint szóban értesíti a nevelőket.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, vagy választott képviselőjük útján közölhetik az igazgatóval.

2.9.2. Az szülői szervezet és az iskola együttműködése

A szülői szervezet tagjai szükség legalább 2 alkalommal tartanak ülést.

A szülői szervezet ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt: iskola igazgatója, vagy helyettese, vagy az általa megbízott pedagógus.

Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója tájékoztatja a szülői szervezet tagjait.

2.9.3. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója évente egyszer a diákönkormányzat ülésén ad tájékoztatást, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a tanulóközösséget.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (az e-Naplón keresztül) tájékoztatják.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, útján – az iskola igazgatójához az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

2.9.4. A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója évente egyszer a szülői szervezet ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein adnak tájékoztatást.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Egyéni megbeszélések
- Szülői értekezlet.
- Fogadó óra.
- Nyílt tanítási nap.
- Írásbeli tájékoztató.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

A szülők, a tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik útján az iskola igazgatójához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.

A szülők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján
- az iskola irattárában
- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyettesénél.

2.9.5. Az iskola külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatójának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az illetékes tankerülettel,
- A környező települések oktatási intézményeivel
- A területileg illetékes nevelési tanácsadóval, szakértői bizottsággal
- Gyermekvédelmi feladatokat ellátó szervezetekkel,
- helyi kulturális és civil szervezetekkel
- helyi önkormányzattal,
- minden olyan egyéb szervezetekkel (rendőrség, tűzoltóság, Esélyek Háza stb.) melyei színesíthetik a pedagógiai munkát.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn illetékes iskola-egészségügyi szolgálattal és megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása érdekében az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn az illetékes gyermekjóléti szolgálattal.

Az iskola helyiségeit, épületét a nevelőtestület, az igazgató döntése alapján térítésmentesen használhatják a törvényesen bejegyzett gyermek- illetve ifjúsági szervezetek, valamint társadalmi egyesületek helyi csoportjai, a szülői szervezet tagjai.

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.
- különbözeti vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához,

- ha a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló,

- ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló,

- ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak iskolaváltást követően,

- ha valamely tárgyat előző iskolájában nem tanulta.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetén a tanév végén bizonyítvány osztáskor közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a szaktanárok állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

tantárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
	vizsga		
alsó tagozat			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Erkölcstan		szóbeli	
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene		szóbeli	gyakorlati
Vizuális kultúra			gyakorlati
Életvitel és gyakorlat			gyakorlati
Testnevelés és sport			gyakorlati
felső tagozat			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelvek	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Erkölcstan	írásbeli	szóbeli	
Történelem		szóbeli	
Természetismeret	írásbeli	szóbeli	
Fizika	írásbeli	szóbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli	
Biológia	írásbeli	szóbeli	
Földrajz	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene		szóbeli	gyakorlati
Hon- és népismeret		szóbeli	
Vizuális kultúra			gyakorlati
Informatika		szóbeli	gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat			gyakorlati
Testnevelés és sport			gyakorlati

2.11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből, minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek lakcímkártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott iskolaváltásról szóló igazolást.
- az osztálynapló másolatát

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított különbözeti vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában a bizonyítvány bejegyzése alapján nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha

- a tanulót a másik iskola felvette.
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

2.12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálat helyi szervezetével, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel

Tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe, versenyekbe. Támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismereteket a következő táblázatban ábrázoljuk:

tantárgy	elsősegély-nyújtási alapismeretek
biológia, környezetismeret	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás szénmonoxid mérgezés
fizika	égési sérülések forrázás
testnevelés	magasból esés, csonttörés, ájulás, ütés
háztartástan és életvitel	háztartási balesetek

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák keretében feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:

- teendők közlekedési baleset esetén,
- segítségnyújtás balesetknél,
- a mentőszolgálat felépítése és működése,
- a mentők hívásának helyes módja,

valamint az iskolai egészségügyi szolgálat segítségének igénybe vétele tanévenként egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások

- elsősegély-nyújtó szakkör
- elsősegély-nyújtási bemutatót szervezése a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó témanap szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

*„Félig sem oly fontos az, mit tanítunk
gyermekeinknek, mint az hogy’ tanítjuk. Amit az
iskolában tanultunk, annak legnagyobb részét
elfelejtjük, de a hatás, melyet egy jó oktatási
rendszer szellemi tehetségeinkre gyakorol,
megmarad.”*

(Eötvös József)

3.Helyi tanterv

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve

- az emberi erőforrások minisztere által kiadott **51/2012. (XII.21.) EMMI** rendeletben kiadott kerettanterv **A változatára** kifutó rendszerben, valamint a
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályzók alapján készült.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

3.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszama

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Évfolyam	megnövelt óraszámú tantárgy megnevezése	szabadon tervezhető órák óraszámából adott növekedés
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Idegen nyelv	1 óra
	Matematika	1 óra
5. évfolyam	Természetismeret	1 óra
	Informatika	1 óra
6. évfolyam	Idegen nyelv	1 óra
	Természetismeret	1 óra
	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Földrajz	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
	Fizika	1 óra
	Biológia	1 óra

Iskolánk az hatodik évfolyamon választható Dráma és tánc, illetve Hon- és népismeret tantárgyak közül a Hon- és népismeret tantárgyat tanítja.

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet tanulják.

A jelenlegi központi kerettanterv-változatok két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így a legfontosabb feladatunk volt a tananyagok évfolyamonkénti bontása és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására.

3.2.1. Kötelező tantárgyak és óraszámok az 2–8 évfolyamon a kifutó rendszerben 2023-ig

Óraterv a kerettantervekhez – 1-4. évfolyam				
		2020/2021	2021/2022	2022/2023
Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	-	8	8	7
Idegen nyelvek	-	-	-	3
Matematika	-	5	5	5
Erkölcstan	-	1	1	1
Környezetismeret	-	1	1	1
Ének-zene	-	2	2	2
Vizuális kultúra	-	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	-	1	1	1
Testnevelés és sport	-	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	-	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	-	25	25	27
Óraterv a kerettantervekhez – 5-8. évfolyam				
		2020/2021	2021/2022	2022/2023
Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	-	4	4	4
Idegen nyelvek	-	4	3	3
Matematika	-	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	-	2	2	2
Erkölcstan	-	1	1	1
Természetismeret	-	3	-	-
Biológia-egészségtan	-	-	2	2
Fizika	-	-	2	2
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	2	2
Ének-zene	-	1	1	1
Vizuális kultúra	-	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	-	-	-	-
Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	-	1	1	-
Testnevelés és sport	-	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	-	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	-	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	-	28	31	31

3.2.2. Kötelező tantárgyak és óraszámok 2020-as új NAT 2021—től felmenő rendszerben

Óraterv a kerettantervekhez – 1-4. évfolyam				
	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6
Idegen nyelvek	-	-	-	2
Matematika	5	5	5	5
Etika/Hit- és erkölcsan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25
Óraterv a kerettantervekhez – 5-8. évfolyam				
	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Etika/Hit- és erkölcsan	1	1	1	1
Természettudomány **	3	3		
Biológia-egészségtan	-	-	2	1
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	2	2
ének-zene	2	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Technika és tervezés	1	1	1	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Közösségi nevelés</i>	1	1	1	1

Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30

3.2.3. A tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete 2011. évi CXC. tv. 6.sz. melléklet alapján a 2013/2014-es tanévtől

évfolyam	tanuló heti óraszám	osztályok heti időkerete	különbség
1.	25	52	27
2.	25	52	27
3.	25	52	27
4.	27	55	28
5.	28	51	23
6.	28	51	23
7.	31	56	25
8.	31	56	25

A 2011. évi tv. 27. § (5) bekezdés alapján élni kívánunk a + 1 óra felhasználásának lehetőségével osztályonként.

3.2.5. A tanulók heti kötelező óraszám és az osztályok engedélyezett heti időkeret terhére tervezett foglalkozások az 1-8 évfolyamon

Alsó tagozat, osztályonként/hét

A felosztás évfolyamonként történik, értelemszerűen tanévenként az osztályok számának függvényében számítandó

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
1.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	1	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	2	
	csoportbontás		
	összesen:	28 óra	28 óra

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
2.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	1	

	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	2	
	csoportbontás		
	összesen:	28 óra	28 óra
évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXCV. tv. 27. § (5) bekezdés
3.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	1	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	2	
	csoportbontás		
	összesen:	28 óra	28 óra

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXCV. tv. 27. § (5) bekezdés
4.	napközis foglalkozás	15	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	1	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	2	
	csoportbontás		
	összesen:	28 óra	28 óra

Az esetlegesen felszabaduló időkeret további foglalkozásokra is felhasználható.

Felső tagozat osztályonként/hét

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXCV. tv. 27. § (5) bekezdés
5.	tanulószoza	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	1	
	felzárkóztatás	1	
	összesen:	24 óra	

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
6.	tanulószo	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	1	
	tehetséggondozás vagy felzárkóztatás	1	+ 1 óra
	összesen:	24 óra	24 óra

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
7.	tanulószo	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	2	
	tehetséggondozás vagy felzárkóztatás	2	
	összesen:	26 óra	

évfolyam	foglalkozás megnevezése	foglalkozás óraszám	2011. évi CXC. tv. 27. § (5) bekezdés
8.	tanulószo	10	
	egyéni fejlesztés a BTM-es tanulók számára (szakértői vélemény alapján)	6	
	egyéni differenciált fejlesztés	4	
	sportfoglalkozás	2	
	egyéb tehetséggondozó foglalkozás (szakkör, versenyre felkészítés)	2	
	tehetséggondozás vagy felzárkóztatás	2	
	összesen:	26 óra	

Az esetlegesen felszabaduló időkeret további foglalkozásokra felhasználható.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére a 6. sz. mellékletben meghatározott időkeretet használjuk fel.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyv

- szerepeljen a hivatalos tankönyvjegyzékben,
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez,
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen,
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást,
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában,
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon,
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását,
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre,
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkára,
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására,
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését,
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen,
- tetszetős, tartós kivitelű legyen,
- ára legyen mérsékelt.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál (testnevelés, technika, rajz, technika, életvitel és gyakorlat.) egyéb eszközökre is szükség van.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők, a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Az iskola arra törekszik, hogy pályázati forrásokból, vagy más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskola számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

Ingyenes tankönyvellátás

Jogsabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. EMMI rendelet
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII törvény
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- Az emberi erőforrások minisztere 21/2015. (IV. 17.) EMMI rendelete a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet módosításáról

Ingyenes tankönyvellátásra jogosultak az alábbi tanulók

- alsó tagozat 1-4. osztály, felső tagozat 5-8. osztály

Az ingyenes tankönyvellátást iskolánk

- tankönyvkölcsönzéssel
- használt tankönyvek biztosításával
- az állami normatíva felhasználásával biztosítja.

A támogatott tanulók valamennyi tankönyvet a munkafüzetek kivételével a könyvtárból kapják.

A könyvtárból kölcsönzött könyvekben leltári szám van. A leltári számmal ellátott, könyvtári állományban levő könyveket tanév végén jó állapotban, firkálás-mentesen, vissza kell hozni a könyvtárba. Ellenkező esetben a szülő köteles megtéríteni annak árát!

Feladatok, határidők

- Február-március a tankönyvigények tantárgyak szerinti összesítése
- Április 10-ig. a tanulói adatok frissítése a KELLO rendszerében
- Április 15-ig. a tankönyvlisták összeállítása
- Április 15-ig a normatív támogatási igény benyújtásának határideje
- Április 25-ig. a tankönyvrendelések rögzítése a KELLO rendszerében

- Április 25-ig a tankönyvrendelés továbbítása, engedélyeztetése a fenntartóval
- Június 10 tankönyvrendelés módosítása a 15 % figyelembe vételével, adatok esetleges módosítása
- Június 12-ig használt tankönyvek begyűjtése
- Június 30 új beiratkozók rendelésének leadása a KELLÓ rendszerébe
- Augusztus tankönyv kiszállítás, átvétel tankönyvfelelős
- Augusztus vége, szeptember első hete /külön ütemterv szerint/ tankönyvek kiosztása osztályonként
- Szeptember 8-ig tankönyv pótrendelés,

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

3.4.1. Az erkölcsi nevelés

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll, a felelősség önmagunkért, az önállóság, az önkifejezés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint ezek eredményeként a személyes méltóság.

A tanuló erkölcsi gondolkodása hozzá közelálló elvárásainak megfelelő, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit.

Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újra értelmezésére.

3.4.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

3.4.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele, a civil társadalom, a lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében és/vagy, politikai életben. Az

aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

3.4.4. Az önismeret, társas kultúra fejlesztése

Az önismeret, önmegismerés egy olyan önmagunkra irányuló lelki folyamat, amely során megismerjük személyiségünk tulajdonságait, képességeit, szándékait, érzelmeinket, gondolatainkat és ezek együttes működését.

Az önmegismeréshez szükség van őszinteségre, hogy be tudjuk vallani magunknak azokat az igazságokat is, amelyek bevallása fájdalommal jár.

Az önismereten azt értjük, hogy az embernek áttekintése van saját személyisége összetevőiről, határaitól és lehetőségeiről, betekintése van viselkedésének hátterébe, motívumrendszerébe, helyesen ítéli meg az emberi kapcsolatokban játszott szerepét, hatását. Énkép: az ember elképzelése saját magáról. A gyerekkor során, a környezet visszajelzéseiből, értékeléseiből alakul ki. Az önértékelés pozitívvá, vagy negatívvá válása alapvetően a szülők nevelésének hatásától függ. A szeretetteljes családi légkör általában pozitív önértékelést vált ki a gyermekben. Az ilyen személyiségekre általában az „elkerülő viszonyulás” jellemző, kevésbé veszik észre saját negatív tulajdonságaikat, nem nagyon érzékenyek a külső visszajelzésekkel szemben, jó viszonyra törekszenek környezetükkel a konfliktusokat hajlamosak elsimítani, képesek jól beilleszkedni a közösségbe. A feszült légkörű, türelmetlen, követelőző családban, ahol kihangsúlyozzák a hibákat, negatív önértékelés alakul ki.

Az énkép nemcsak pozitív, vagy negatív lehet, hanem merev (ellenálló), befogadó (változó) is. A gyermekkori kapcsolatokban igen gyakori a kíméletlen, kegyetlen kritika. A másik gyerektől kapott őszinteség, nem önismereti folyamatot indít el, hanem erős ellenállást, védekezést vált ki, esetleg erőszakba torkollik. Bizonyos helyzetekben, amikor a körülmények, az egyén iránti elvárások, feladatok jelentősen megváltoznak, az ember identitás válságba kerülhet, azaz az énképe nem illeszkedik az új elvárásokhoz. Az iskola feladata a helyes énkép kialakításának segítése, az osztályfőnöki munkán keresztül.

3.4.5. A családi életre nevelés

A családi életre nevelés egyik legnehezebb és legkritikusabb csomópontja a serdülő- és ifjúkor. Ezért különösen fontos, hogy segítsük őket a belülről fakadó igények és a külső elvárások integrálásában, mely feltételezi a felnőtté válás és felnőtt szerep elsajátítását.

A családi életre nevelés másik meghatározó tényezője a társadalom és a gazdaság. Többek között az oktatási rendszer, a kortársi kapcsolatok, a szervezetek és ideológiáik, a vallás stb. Ezek nyomán alakul ki a családi léthez fűződő viszony, a családi viselkedésminták, modellek, értékek.

Az oktatási rendszeren belül a közölt nevelési tartalmak, a szexualitáshoz és nemiséghez fűződő viszony és a tanár személyiségjegyei a legfontosabb szerepmoделlek. A közlés minősége, a megvitatás módja szintén befolyásolja a családi életre nevelés hatékonyságát.

A családi életre nevelés a biológiaoktatás mellett egyrészt a lelki egészségvédelemmel, másrészt a nemi higiénével is foglalkozzon. Tisztázza az anatómiai, élettani viszonyokat, készítsen fel a házasságra, gyermeknevelésre, felelősségre, társadalmi és gazdasági elvárásokra. A nevelésnek tehát számos szempont szerint kell történnie.

A nevelhetőség alapvető feltétele a testi és szellemi érettség, az autonóm személyiség, a felnőtt szociális életre való képesség, az önfenntartó részvétel képessége, a szociokulturális viszonyok ismerete, a nemi szerepekkel, szexualitással kapcsolatos ismeretek befogadóképessége.

A családi életre nevelés elválaszthatatlan az általános neveléstől, mert az egész emberre hat. Nem elsősorban tantárgyként kell tanítani, hanem az a cél, hogy a fiatalok minden tekintetben éretté és döntésképesé váljanak.

A testi egészségvédelem mellett hangsúlyozottan foglalkozni kell a lelki egészségvédelemmel is, sőt, bizonyos szempontból ezekkel még többet, mert a családi élet lelki vonatkozásairól alig beszélnek, legalább is mindenki számára hozzáférhető szinten nem. Az iskolának egyre nagyobb szerepe lesz a családi életre nevelésben, mivel egyes szülők elfogódottság, félelem miatt képtelenek gyerekeiknek kielégítő információkat adni.

Az egészségnevelőknek, pedagógusoknak minden nevelő tevékenység során, így a családi életre nevelésnél is figyelembe kell venni a gyermek szociális háttérét, lakásviszonyait, élet- és munkakörülményeit, orvosi ellátásának színvonalát, a helyi körülményeket.

Minden szempontból fontos, hogy a pedagógus, egészségnevelő, egészségfejlesztő a családi életre nevelés során nyíltan, őszintén adja át a fiataloknak az ismeretanyagot. A pedagógia egyik jól bevált módszere a mintaállítás, ideálkép kialakítása. Fontos a szemléltetés. Beszélni kell a fiatalok között közkézen forgó könyvekről, videofilmekről. Ismertessük meg a fiatalok művészeti alkotásokkal, diasorozatokkal, játékfilmekkel, kultúrtörténeti érdekességekkel.

A családi életre nevelés során a szokások csak akkor lehetnek példaértékűek, ha a fiatalok egészséges lelkületűek, helyes magatartási mintát vesznek át, norma- és értékrendszerük szilárd.

Egy jól szocializált és családi életre nevelt személyiség, ha szülővé válik, megfelelően be tudja tölteni a szülő szerepet. E témában pedig ez a legfontosabb cél.

3.4.6. A testi-lelki egészségre nevelés

Az iskola nagy feladata és felelőssége, hogy a felnövekvő nemzedékeket egészséges életmódra nevelje, valamint minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

3.4.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Az önkéntesség olyan tevékenység, amelyet a személy szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végez más személy, személyek vagy a közösség javát szolgálva. Sajátos értékeket hordoz magában, amely megkülönbözteti a fizetett munkától. Önmagában jó és értékes, egy mód, mellyel képessé tehetjük az állampolgárokat, hogy aktív szerepet vállaljanak mind tágabb földrajzi, mind szűkebb érdekközösségekben, mely egyidejűleg hasznos a támogatásra szorulóknak és az önkéntes munkát végzőknek is. Az önkéntesség az egyik eszköze az esélyegyenlőség fejlesztésének, hozzájárul a szegénység csökkentéséhez és a foglalkoztatottság növeléséhez, segíthet a munkanélküliek munkaerőpiacra történő visszatéréséhez, de nem helyettesítheti a fizetett munkaerőt.

Klasszikus értelemben véve az önkéntesség a közösségi gondoskodás, a társadalmi szolidaritás – s ezen belül a karitatív tevékenység – az emberiség fejlődésének alapértékei közé tartozik. Az önkéntességben juthat kifejezésre az állampolgári elkötelezettség és felelősségvállalás össztársadalmi „rehabilitációja” azokért, akik a segítségnyújtás érintettjei. Ebből következik, hogy az önkéntes munkavégzés olyan humán erőforrás, amely egyrészt hozzájárul társadalmunk erkölcsi, szociális, kulturális fejlődéséhez, másrészt a gazdaság – nemzeti jövedelemben mérhető – erősödéséhez.

Célunk, hogy a tanulók körében felhívjuk a figyelmet a társadalmi felelősségvállalás és azon belül az önkéntesség jelentőségére, továbbá lehetőségére. Tudatosítanunk kell velük, hogy az önkéntes tevékenységek végzése az egyén, a csoport szintjén is előnyös minden szereplő számára, így kívánatos az önkéntes tevékenységek végzése.

3.4.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővásra, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

3.4.9. Pályaorientáció

Fontos eleme a pályaorientáció, amelynek célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése.

3.4.10. Gazdasági, pénzügyi nevelés

A gazdálkodás és a pénz világra vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket.

3.4.11. Médiatudatosságra nevelés

A XXI. század multi-média világában a média-analfabetizmus komoly veszélyeket rejt magában.

Megengedheti-e magának a társadalom, hogy a felnövekvő generáció híján legyen mindazon képességeknek, amelyek révén a saját érdekeit szem előtt tartva értékelni tudja majd az őt érő gazdasági, politikai, kereskedelmi és kulturális impulzusokat?

A Médiatudor népszerűsítését szorgalmazók szerint a válasz: természetesen nem.

A médiatudatosságra való nevelés az információ forrásának és jellegének beazonosítása révén lehetővé teszi a befogadandó információk tudatos értékelését.

Nem túlzás azt állítanunk, hogy még soha ekkora szükség nem volt arra, hogy a fiatalok, köztük is hangsúlyozottan a legkisebbek, megkapják azt a felkészítést, amely alkalmassá teszi őket a média világában való biztonságos „közlekedésre”. Nemcsak az információ mennyisége, hanem az információs csatornák elképesztő mérvű gyarapodása is indokolja a különös odafigyelést.

A gyermek csak akkor értheti meg az őt körülvevő világot, ha képes kritikusan megítélni mindazt, amit lát vagy hall.

A gyerekek fejlődése eltérő lehet, és az, ahogyan értelmezik a látottakat és hallottakat, fejlettségük mellett függ attól is, hogy milyen társadalmi közegben, kultúrában nevelkednek. Vannak azonban jellegzetes közös vonások, amelyek általában jellemzőek egy-egy korosztályra.

Általános iskolások hajlamosak a média szereplőkkel azonosulni, fokozatosan képesek a cselekmény követésére. Az, hogy egy gyermek mennyit ért meg az általa látott, hallott, érzékelt világból, függ fizikai és emocionális állapotától, valamint értelmi fejlettségi szintjétől.

Milyen sajátos képességekre van szükség a médiatudatosság kialakításához?

- Képes legyen a valós tények és a fikció megkülönböztetésére
- Felismerje a valóság ábrázolásának különböző szintjeit
- Meg tudja különböztetni a valódi hírt, az álhírektől, fizetett tartalmaktól
- Tudatában legyen annak, hogy kereskedelmi üzenetekhez (pl. termékek célzott elhelyezéséhez), reklámokhoz kritikus hozzáállással viszonyuljon
- Tudatában legyen annak, hogy a hírek és hírszerkesztés mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek.
- Képes legyen tudatosan megindokolni, hogy miért kedveli az általa preferált médiatartalmakat

3.4.12. A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás és figyelem, emlékezet működtetése, hanem valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését magában foglalja. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.

3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola felmenő rendszerben megszervezte a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet, 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) a.),b.),c.) pontja értelmében:

- tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással,
- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással.

3.6. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a tanuló és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegység,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

3.6.1. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja, feladatai

- a tanulócsoporthoz eredményeinek viszonyítása általános értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

3.6.2. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapelvei

- Az értékelés, minősítés mindig objektív és igazságos legyen.
- Fontos a tanulói önértékelés rendszerének kialakítása.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.
- A szóbeli és írásbeli számonkérés arányos legyen.

3.6.3. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének módjai

- Szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló, összefüggő felelet és kérdésekre adott néhány mondatos felelet.
- Írásbeli beszámoltatás: egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül, témaközi és témazáró írásbeli, rövid írásbeli felelet, feladatmegoldás, feladatlapos számonkérés.
- Önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.

- Óraközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- Önálló megfigyelés, vagy kísérlet.
- Házi feladat és egyéb írásbeli munka.
- Házi dolgozat
- Versenyeken nyújtott eredmény, teljesítmény

Fontos, hogy a számonkérés rendszeres legyen, és minden esetben kövesse értékelés.

3.6.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen

Magatartásának értékelésénél:

példás, jó, változó, rossz

Szorgalmának értékelésénél:

példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk, a második-nyolcadik évfolyamon év végén osztályzatok szerinti értékelésre kerül sor, minden tantárgy esetében.

Az 5-8. évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeljük.

A tanulók osztályzattal történő értékelését félévkor és év végén az 5-8. évfolyamon havonta egy érdemjegy alapján végezzük.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.

Ha a tanuló valamelyik tantárgyban kimagasló eredményt ér el, dicséretben részesíthető. Minden tantárgyban kiemelkedő tanuló nevelőtestületi dicséretet kaphat. A dicséretet az anyakönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatában fel kell tüntetni.

Osztályzatok a helyi tanterv által előírt követelmény alapján:

Jeles:

- Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz.
- Ismeri, érti a tananyagot, és alkalmazni is képes a tudását.
- Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

- Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.
- Apró bizonytalanságai vannak.
- Kisebb előadási hibákat vét.

Közepes:

- Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul.
- Ismeretei felszínesek.
- Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.
- Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

- Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.
- Egyszavas válaszokat ad.
- Fogalmakat nem ért.
- Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

- Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni.
- A tantárgyi minimumot sem tudja.

teljesítmény	érdemjegy
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

Az értékelés közlésére tanév közben csak az erre rendszeresített nyomtatványokat használjuk fel:

- naplót, melybe a tanító-tanár ír, és e-napló
- ellenőrző könyvet, melybe a tanuló, tanító, tanár, szülő ír, s a szülőt láttatkozásra kéri, és e-ellenőrző
- bizonyítványt a tanító, tanár év végén állít ki, melyet a tanuló hazavihet,
- törzslapot, melyet a tanító, tanár állít ki az osztályozó értekezlet alapján.

A törzslapban és a bizonyítványban a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet mellékletében található záradékokat alkalmazzuk.

3.6.5. Szöveges értékelés

Az első osztályban a tanító szöveges értékelést készít a tanulók tudásszintjéről, a tanuló tanulmányi munkához való hozzáállásáról

A szöveges értékelés módjai

Negyedévente a haladási naplóba minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek tantárgyanként.

Félévkor a naplóban a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak aláhúzásával vagy beírásával történik az értékelés. Ezt az értékelést a szülők a félév zárása után megkapják.

Év végén értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.

Összegzésként a következő minősítést kaphatják a tanuló:

- kiválóan megfelelt - KMF
- jól megfelelt - JMF
- megfelelt - MF
- gyengén megfelelt - GYMF
- tantárgyából dicséretet érdemel - DMF
- tantárgyából felzárkóztatásra szorul – felzárkóztatásra szorul.

A fenti értékeléseket rövidítve is lehet alkalmazni.

Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.

3.6.7. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az értékelés szempontjai:

- a házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betartatása,
- beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének segítése,
- aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megvalósításában,
- segítőkészség, udvarias, figyelmes viselkedés, kulturált hangnem.

Magatartás	példás /5/	jó /4/	változó /3/	rossz /2/
1. Aktivitás, példamutatás	igen jó, nagyfokú	közepes	gyenge	negatív, romboló
2. Azonosulás a közösségi célokkal	igen	ellenük nem vét	ingadozó	szemben áll
3. A közösségi munkában való részvétel	élenjáró	aktívan részt	közömbös	érdemtelen
4. Hatása a közösségre	pozitív	befolyást nem gyakorol	nem árt	negatív
5. Törődés a társaival	gondos, segítőkész	segítőkész	ingadozó	közömbös, gátló
6. A házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene
7. Viselkedés, hangnem	kifogástalan	kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, goromba
8. Fegyelmezettség	nagyfokú	megfelelő	gyenge	elégtelen

A tanuló szorgalmának minősítése a tanulónak az iskolai munkához, a tanuláshoz való viszonyát, rendszerességét, igényességét értékeli. A minősítést a tantestület a törvényi előírások szerint állapítja meg, figyelembe véve a tanuló egyéni adottságait, személyiségi jegyeit és a változás jellegét.

Szorgalom	példás /5/	jó /4/	változó /3/	hanyag /2/
1. Tanulmányi munkája	igényes	figyelmes	ingadozó	hanyag
2. Munkavégzés	kitartó, pontos	rendszeres	rendszertelen	megbízhatatlan
3. Önállóság a munkavégzésben	mindent elvégez	ösztönzésre dolgozik	önállótlán	feladatait nem végzi el
4. Többféle feladatot vállal-e?	igen	keveset	ritkán	nem
5. Munkabeosztás	igen jó	jó	közepes	gyenge
6. Tanórán kívüli információk felhasználása	rendszeres	előfordul	ritkán	egyáltalán nem

Jutalmazható a tanulói közösség vagy az egyes tanuló, ha magatartása, szorgalma, tanulmányi munkája kiemelkedő, és ha ennek elismerése további nevelő hatással van a tanulói közösségek és az egyes tanulók munkájára, magatartására.

Tanulókat csoportos vagy egyéni jutalmazásra a nevelőtestület bármely tagja előterjeszthet.

3.7. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

3.7.1. A tanulócsoportok szervezése

Az iskolánkba beiratkozó tanulók évfolyamonként azonos tanterv és óraszám szerint tanulnak.

Az együttnevelés szellemében integráltan kerülnek osztályainkba

- az alapító okiratban meghatározott körhöz tartozó sajátos nevelési igényű tanulók
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel diagnosztizált tanulók
- a hátrányos helyzetű tanulók
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű tanulók speciális fejlesztését a szakvéleményben meghatározott heti óraszámában kiscsoportos és/vagy egyéni formában gyógypedagógus látja el.

Abban az esetben, ha egy évfolyamon két osztályunk indul, az osztályba sorolás elsődleges szempontja, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma a hatályos jogszabályban meghatározott mértéken belül legyen.

3.7.2. Napköziotthon, tanulószoba

Amennyiben a szülők igénylik az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napköziotthon, az 5-8. évfolyamon tanulószoba működik. A szorgalmi időszakban a tanítás nélküli munkanapokon összevont napköziotthoni csoport üzemel, ha legalább tíz gyermek számára igénylik.

3.7.3. Tehetséggondozó és felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órákat szervezünk, a kiemelkedő képességű tanulók számára az 1-4. évfolyamon tehetséggondozó órákat tartunk.

Az 5-8. évfolyamon magyar nyelv és matematika, és idegen nyelv tárgyakból tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk, különös tekintettel a 7-8. évfolyamon a továbbtanulásra és a középiskolai felvételi vizsgára.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról a felmerülő igények, és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével minden tanév elején az igazgató dönt.

3.7.4. Szakkörök

A szakkörök indításáról a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével minden tanév elején az iskola nevelőtestületének javaslata alapján, az igazgató dönt. Az egyéni fejlesztést szolgáló, kis létszámú foglalkozásokat minden tanév elején az iskola hirdeti meg, és a tanulók érdeklődésétől függően indulnak. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is.

3.7.5. Tanulmányi versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle szaktárgyi, sport, művészeti versenyek, vetélkedők, pályázatok, amelyekre iskolánk tanulói jelentkezhetnek. A

lehetősebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

3.8. A tanulók fizikai állapotának mérése

A jogszabályok értelmében az általános iskolában évente gondoskodni kell az 5-8 osztályos tanulók fizikai állapotának méréséről, ez a NETFIT mérés. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tesztek alkotói a már meglévő, legjobban bevált gyakorlatok közül válogattak.

Az utóbbi évek vizsgálatait azt mutatják, hogy a gyerekek egészségi állapota fokozatosan romlik, s a bajok között vezető szerepet játszanak a gerincbetegségek. Ezért a kerettantervbe is bekerültek a tartásjavító gerinctorna gyakorlatai, és mi is nagyon fontosnak tartjuk az ilyen gondokkal bajlódó gyerekek állapotának javítását, illetve megelőzését.

A gyermekek legtöbbször mindennapi életében a testmozgás, a fizikai erő kifejtés csökkenő mértéke azt eredményezi, hogy gyakran a sport és a testnevelés számukra az egyetlen megnyilvánulása a testmozgásnak. A napjainkig megjelenő tanulmányok arra mutatnak rá, hogy a fizikai fittség szintje javítható, s hogy a megbetegedést - különösen a szív-és érrendszeri megbetegedéseket - okozó veszélyeztető tényezők csökkenthetők.

A jó fizikai állapot nemcsak a sportban és a testnevelésben játszik fontos szerepet, hanem nélkülözhetetlen a boldogabb és teljesebb élet elérésében is.

3.9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

3.9.1. Az egészségnevelési elvek

Az iskolának, mint az egészségfejlesztés alapvető színterének a feladata azoknak a feltételeknek megteremtése, amelyek az iskolákat biztonságossá és egyben az egészségfejlesztés alkalmas színterévé teszi, az integrált egészségfejlesztési tartalmak közvetítésének folyamatos és

rendszeres biztosítása, valamint a mindennapos egészségfejlesztő testmozgás lehetősége biztosítva legyen.

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza a később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását, az egészséges táplálkozás az egészséges életmód igényének megteremtését.

Az egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban fokozottabban, mint pl. biológia, testnevelés, háztartástan-életvitel, természetismeret, emberismeret, a nem egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban áttételesen, informatika, történelem, kémia, fizika, az osztályfőnöki óra keretén belül, valamint az iskolai tematikus hét keretein belül kívánjuk egészségneveléssel kapcsolatos nevelési elveket, célokat érvényesíteni.

Tervezett tanórán kívüli foglalkozások, melyeken lehetőség van az egészséges életmód kialakítására:

- szakköri foglalkozás,
- napközis foglalkozások,
- délutáni szabadidős foglalkozások,
- hétfélig iskolai programok (pl.: sportrendezvények, kulturális programok),
- egészségnapok, egészség hét,
- kirándulások

3.9.2. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

A hagyományos egészségfejlesztés, felvilágosítás abból indul ki, hogy a több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

Az egészségnevelési tananyagok az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívják fel a figyelmet, valamint megoldásként a helyesnek vélt magatartásformákat kínálnak fel.

A hagyományos egészségnevelési elképzelés a hatékonyság érdekében gyakran fordul az elrettentő információk átadásának, bemutatásának eszközéhez.

Ennek a megközelítésnek egy másik jellegzetessége az egyoldalú közlési forma: az ismeret átadása a tanulók aktív és személyes bevonása nélkül történik.

Ebbe a csoportba tartoznak a gyakran alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, az iskolai tematikus hét rendezvényei, külső előadók bevonásával.

3.9.3. A környezeti nevelés elvei az iskolában

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi, környezeti nevelési vonatkozásokat. A tantárgy és az óra jellege meghatározza, hogy mikor, melyik problémát, hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos kérdések, amelyekkel a diákok mindennap találkoznak. Különböző módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is.

A szemléltetés, hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk. Így lehetőség nyílik az élményszerű tanításra, tanulásra.

Az egyszerűbb víz-, talaj-, és levegővizsgálati módszerek bemutatására külső előadók bevonásával, a vízügyi szakemberek meghívásával kerülhet sor.

A tanév során minden osztályban sor kerül a rendhagyó óra megtartására, melyeket az iskolát körülvevő természeti környezetben, a Festetics kastély parkjában tartunk meg. Itt sor kerülhet a hazai növény- és állatvilág megismerésére, megfigyelésére, tanulmányozására.

A tanulók részt vesznek minden olyan helyi, területi, vagy kistérségben szervezett versenyen, ahol a természetvédelem fontos téma, így a versenyre való készüléssel elmélyíthetik tudásukat.

Részt vállalunk a környezeti neveléshez kapcsolódó helyi rendezvények összeállításában. Különböző akciókhoz, és felhívásokhoz csatlakoznak tanulóink, így például részt veszünk a papírgyűjtésben, szelektív hulladékgyűjtésben, (pl. Te-Szedd akciók).

Megemlékezünk a jeles napokról, mint például a Föld napja, a Madarak és fák napja, a Víz világnapja, az Európai nemzeti parkok napja. Ezekben a napokban különféle kiállításokkal, bemutatókkal, stafétaszerű versenyekkel gazdagítjuk a tanulók ismereteit.

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői a tanárok és a tanulók a külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot alakítsanak ki és tartsanak fenn.

Az iskola minden tanárának feladata, hogy a környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ehhez szükséges a kollegák közötti együttműködés kialakítása, a tantárgyak közötti kapcsolatok feltárása és kiaknázása.

Az iskola minden tanulójának feladata, hogy vigyázzon az iskolai környezetre, figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben fontos szerepe van a Diákönkormányzatnak és az osztályközösségeknek is.

A tanulók a környezettel kapcsolatos ismereteiket a tanórai és a tanórán kívüli programok keretében sajátítják el, ehhez nélkülözhetetlen a tanulók és a tanárok együttműködése. Fontos feladat az iskolai környezet olyan módon való kialakítása, hogy az a nevelési célokkal

összhangban legyen, illetve az környezet megóvásával, megőrzésével párosuljon. Ebben az osztályfőnököknek és az osztályfőnöki óráknak is nagy szerepe lehet.

Az iskola környezeti nevelés területén nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola együttműködése. A szülőknek és feladatuk, hogy kialakítsák és megerősítsék a tanulóknak azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Ez azon keresztül is megvalósulhat, hogy a tanulók az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák, továbbadják, olyan értékrendet közvetítsenek, melyet az iskola nyújt számukra.

A tanórai, a tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézményekkel való kapcsolattartás, látogatás. Ilyen szempontból fontosak a múzeumok, állatkertek, nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon kell megfelelően előkészíteni. Célunk, hogy minden tanuló legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson is vegyen részt iskolai tanulmányai idején, ismerje meg szűkebb-tágabb környezetét. Fontosnak gondoljuk, hogy ismerje Magyarország és a főváros nevezetességeit, idegenforgalmi látnivalóit, ennek érdekében a kialakult hagyományoknak megfelelően minden második évben a 3. és 4. osztályok részére látogatást szervezünk a magyar Parlament épületébe, melynek keretében a tanulók kívül-belül megtekinthetik az ország legfontosabb és legszebb intézményét. Ennek költsége a Dég-Budapest-Dég különjáratos autóbusz díja, valamint a belépőjegy ára, jelenlegi számítások szerint bruttó 120.000.- forint, valamint kb. 50.000.- Ft a belépőkre.

A felsőbb évfolyamosok, a 7. és 8. osztály tanulói a korábbi években Ópusztaszerre látogattak, ennek költsége az útiköltséggel, belépővel több, mint 300.000.- forintot emésztett fel. A nevelőtestület kérésére az ópusztaszeri tanulmányi kirándulás helyett 2018-2019-es tanévtől a felsőbb évfolyamosok is Budapestre látogatnak. A programban a legjelentősebb múzeumokat keresik fel, pl a Terror Háza Múzeumot, a Nemzeti Múzeumot, a Magyarság Házát, Hadtörténeti Múzeumot, melyek szorosan illeszkednek a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott nevelési célokhoz. Ezáltal ezt a kirándulást sokkal kevesebb költségből tudjuk megvalósítani, sokkal több pedagógiai tartalommal megtöltve.

Ezeknek az utazásoknak a költségeit az állami fenntartást megelőzően a település önkormányzata állta, azt követően 2013-tól az illetékes tankerület.

Mindezek mellett folyamatosan figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat, pályázati lehetőségeket. Minden olyan lehetőséget igyekszünk kihasználni, amely segíti az iskola környezeti nevelési programját, célkitűzéseit.

3.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

3.10.1. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatása

A felzárkóztatás mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kell, hogy kezdődjön.

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladata, hanem mindnyájunk felelőssége. A felzárkóztatás során fontos emberi tényező a bizalom és az önbizalom erősítése. Ezek nélkül nem lehetséges a hatékony fejlesztés.

Integrált oktatás során az eltérő családi háttérrel rendelkező különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt neveljük. Ide sorolhatjuk a roma származású, hátrányos, veszélyeztetett, dyslexiás, dysgrafiás, dyskalkuliás gyermekeket és a magántanulókat. A gyermekek helyzetéből adódó problémákat számba kell venni, és a megfelelő pedagógiai tapasztalatok alapján kell a hátrányukat enyhíteni.

Tanulmányi előmenetel vizsgálatával kapcsolatos feladatok, módszerek:

- az osztálynaplók rendszeres vizsgálata,
- az osztályfőnökök, szaktanárok jelzései,
- egyéni és csoportos beszélgetések,
- felmérések, vizsgálatok.

Felzárkóztatást segítő eljárások módszerek:

- a dyslexiás, dysgrafiás, dyskalkuliás gyerekek mentesítése az egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészek esetében az értékelés vagy minősítés alól, szakértői bizottsági javaslat alapján,
- szülő írásbeli értesítése, tanácsadás,
- tanórai egyéni, személyre szabott foglalkozás,
- korrepetálások minden évfolyamon,
- fejlesztő foglalkozások szervezése,
- pedagógiai szakszolgálat igénybevétele,
- egyéni továbbhaladás engedélyezése,
- szükség esetén javaslattétel, hogy más típusú oktatás-nevelési intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

3.10.2. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló program

Országos szinten tapasztalható, hogy fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma.

Ismerjük a jelenséget, ezért segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését. Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot.

A mai társadalomban a családok anyagi helyzete különböző. A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év elejei tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni problémák kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, magatartására. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek negatív irányba változik, ott a problémát rendszerint a családban kell keresni. Amennyiben a gondok sokasodnak, a szülők türelmetlenebbek, így nyugtalanabb, rendezetlenebb háttérből kerül hozzánk a tanuló.

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve akár átmenetileg is hátrányos helyzetűek.

Hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok azok, akiknek alapvető szükséglet kielégítési lehetőségei korlátozottak. A család társadalmi környezete az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális, kulturális téren. Kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelmi, fogyasztási szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje. Következésképpen lehet a tanuló esélyegyenlőtlensége.

Amennyiben a hátrányok halmozódnak, és a család nem tud kiemelkedni helyzetéből, a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűvé válik, ami gyakran veszélyeztetettséghez vezet.

Veszélyeztetett gyermekek és fiatalok, akik testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja. Kialakulásához vezető tényezők a családra, szűkebb társadalmi környezetére jellemző elhanyagoló nevelés, gondozás, valamint a családban a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény).

Következésképpen lehet a gyermeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, alkoholizálás, kábítószer-élvezet.

Segíteni szakemberek által nyújtott támogatással lehet, hogy életésélyeik, fejlődési lehetőségeik javuljanak.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe.

El kell érünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik pedagógushoz, ha segítséget igényelnek, ezentúl a gyermekvédelmi szervezet és az osztályfőnökök együttműködése

rendkívül fontos. A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél kiemelt feladat a kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket segítheti elő.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás,
- Mentálhigiénés programok, drog- és bűnmegelőzés,
- Pályaorientációs tevékenység,
- Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,
- Különböző szintű támogatások, ösztöndíjak elnyerésére történő ösztönzés,
- Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
- Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,
- Pályázatfigyelés, részvétel pályázatokon,

3.10.3. Feladatok a gyermek és ifjúságvédelem segítése érdekében

A gyermek- és ifjúságvédelem célja a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, csökkentése, megszüntetése, a gyermekvédelemmel kapcsolatos problémák korai felismerése. Elsődleges célunk a szociális hátránnyal küzdő tanulók helyzetének feltérképezése, problémáik megismerése, preventív és korrekciós lépések megtételével körülményeik javítása.

Feladatunknak tekintjük a tanulók felügyeletéről való gondoskodást, az oktatás feltételeinek megteremtését.

Az iskola részben gyermekvédelmi feladatot lát el a napközitthon, a tanulószoba működtetésével, az iskolaorvosi ellátással, étkeztetéssel, a tanórák előtt és után biztosított felügyelettel.

Speciális feladatként jelölhetjük meg a sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozást.

Ennek érdekében fontos a hivatalos gyermekvédelmi szervekkel és intézményekkel, a megyei szakértői bizottsággal való kapcsolattartás, véleménykérés.

Amikor a családok némelyike nehezebb helyzetbe kerül, megnő az iskola feladata az ifjúságvédelem terén. Évek óta kisebb mértékben, de növekszik azoknak a gyermekeknek a száma, akik valamilyen okból hátrányos helyzetűvé válnak, vagy veszélyeztetett helyzetbe kerülnek. Ezek a helyzetek az iskolaközösségben, az osztályközösségben éreztetik hatásukat, befolyásolják a gyermekek viselkedését, társaikhoz s a munkához való viszonyukat.

A pedagógusok, kiemelten az osztályfőnökök, az oktató-nevelő munka mellett látják el az alábbi feladatokat:

1. a tanulókkal kapcsolatos feladatok,
2. a pedagógus kollegákkal való együttműködés,
3. a szülők körében végzendő feladatok

A tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- a veszélyeztetett tanulók felmérése, nyilvántartásba vétele,
- a veszélyeztetett tanulók tanulásának figyelemmel kísérése, javaslattevés a változtatásra,
- tanácsadás a szülőknek,
- fegyelmi eljárásokon való részvétel,
- a szociális ellátások számbavétele, ezekről tájékoztatás

- a hátrányos helyzetű tanulók számbavétele, a hátrányos helyzet okainak felmérése, tanulásuk figyelemmel kísérése,
- általános prevenciós tevékenységek az iskolát körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében,
- mentálhigiénés programok szorgalmazása,

A pedagógus kollegákkal való együttműködés keretében végzendő feladatok:

- együttműködés, kapcsolattartás,
- információk áramoltatása,
- javaslat a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekekkel való foglalkozásra.

A szülők körében végzendő feladatok:

- szemléletformálás, tanácsadás,
- szülői fórumokon való közreműködés.

Iskolánk a pedagógiai munkán felül az alábbi tevékenységekkel segítik a hatékony gyermekvédelem megvalósítását.

Tanulást segítő tevékenységek:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök,
- napközis foglalkozások,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése.
- A személyiség fejlesztését segítő tevékenységek:
 - személyes, egyéni tanácsadás
 - a családi életre történő nevelés
 - egészségvédő programok szervezése
 - egészségügyi szűrővizsgálatok
 - a tanulók szabadidejének szervezése

3.10.4. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, nevelése, rehabilitációs tevékenységek

Iskolánk részt vesz a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű, a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban akadályozott gyermekek iskolai oktatásában, nevelésében, amennyiben intézményünk a kijelölt iskola.

Pedagógiai programunk és helyi tantervünk elkészítésekor, valamint napi munkánk során ezért figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében foglaltakat.

Az integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink:

- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk.
- Kiemelt célunk elősegíteni e tanulók alkalmazkodó készségeinek, akarat erejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket.
- A rehabilitációs tevékenységet szervezett folyamatban valósítjuk meg, a gyógypedagógus és a tanulót oktató pedagógus részvételével.
- Rehabilitációs célú fejlesztő terápiás programjaink jellemzően az iskolai programba, így a napi oktató, nevelőmunkába beágyazottan valósulnak meg, a szakvéleményben foglalt valós igényeihez igazodóan, a gyógypedagógus közreműködésével elkészített éves „*Egyéni fejlesztési terv*” szerint.
- Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás megvalósulás érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki. A meghosszabbított beszámolás, szóbeli/írásbeli beszámolás lehetőségét az iskola igazgatójának határozata alapján pedagógusaink biztosítják.
- A sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett munkánk során arra törekszünk, hogy kihasználjuk mindazon lehetőségeket személyiségük így különösen a befogadás, empátia fejlesztése, a segítő viselkedésformák és tevékenységek tanítása-fejlesztésére, amit a sérült társaikkal való együttélés nyújt.
- Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek másságát hangsúlyozza.
- Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását
- Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiségjogokkal kapcsolatos szabályok betartására.

A rehabilitáció általános célja:

- A sérült funkciók fejlesztése, újak kialakítása.
- A sérült funkciókkal egyensúlyban a meglévő funkciókra való támaszkodás, ezek fejlesztése.
- Amennyiben speciális segédeszközök használata szükséges, ezek elfogadtatása, a használat tanítása.

A rehabilitáció fő területei:

- az észlelés vizuális, akusztikus, taktilis, fejlesztése
- a motoros készségek fejlesztése
- a beszéd-és nyelvi készségek fejlesztése, szükség esetén alternatív kommunikációs eszköz használatával
- a szociális készségek fejlesztése
- a kognitív készségek fejlesztése
- az önellátás készségeinek fejlesztése

A rehabilitáció részben a többi tanulóval végzett munka során, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg.

3.10.5. A sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett munkákra vonatkozó eljárás rendje:

- Évnyitó szülői értekezleteinken rendszeresen tájékoztatást adunk a szülőknek az integrált nevelésre vonatkozó főbb tudnivalókról, az erre vonatkozó eljárási szabályainkról.
- Fokozott figyelmet fordítunk az újonnan felvett tanulók esetleges problémáinak feltárására, a nevelési tanácsadó, majd a szakértői bizottság bevonásával közreműködünk a sajátos igények mielőbbi feltárásában.
- Tájékoztatjuk a szülőket, hogy integrált oktatásban-nevelésben abban az esetben vehet részt gyermekük, ha ezt a szakvélemény megállapítja.
- A tanulók osztályokba való beosztásakor tartózkodunk a sajátos nevelési igényű tanulók elkülönítésétől.
- Abban az esetben, ha az integrált nevelésre javasolt tanuló a feltételek biztosítása után sem fejlődik megfelelően, illetve adaptációs készségei nem teszik lehetővé a többi tanulókkal való együttnevelést, 1-3 hónapos megfigyelési idő után ismételt szakértői vizsgálatát kérjük.

3.11. A tanulók jutalmazásának elvei

A tanulók jutalmazása

Nevelőtestületi dicséret	Példamutató magatartásért és/vagy kiváló tanulmányi eredményért. Kiemelkedő közösségi munkáért.
Igazgatói dicséret	Versenyezen való kiemelkedő szereplésért.
Osztályfőnöki dicséret	Kiemelkedő közösségi munkáért.
Szaktanári dicséret	Kiemelkedő tanulmányi munkáért. Tanulmányi versenyen való eredményes szereplésért.
Oklevél	Kitűnő tanulmányi eredményért.
Jutalomkönyv	Kiemelkedő tanulmányi munkáért, példamutató magatartásért. Kiemelkedő közösségi, kulturális tevékenységért.

Fegyelmező intézkedések

Szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)	A felszerelés, házi feladat hiánya. Tanulmányi kötelezettség elmulasztása. Tanórákon magatartási problémák.
Osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)	A házirend megsértése. Tanórákon magatartási problémák. Igazolatlan mulasztás.
Osztályfőnöki intés	A házirend gyakori megsértése. Tanórákon ismétlődő magatartási problémák. Ismételt igazolatlan mulasztás.
Osztályfőnöki megrovás	A házirend gyakori súlyos megsértése. Tanórákon a sorozatos magatartási problémák. Igazolatlan mulasztások.
Igazgatói figyelmeztetés	A házirend gyakori, súlyos megsértése, a társak testi épségének veszélyeztetése, a kötelességek vétkes és súlyos megsértése.
Igazgatói intés	A házirend többszöri súlyos megsértése, szándékos károkozás. Igazolatlan mulasztás.
Igazgatói megrovás	Súlyos, magatartási, fegyelmi vétség. Nagyobb értékű, szándékos károkozás.
Áthelyezés másik iskolába	Csak fegyelmi eljárás lefolytatását követően lehetséges, tanköteles tanuló esetében.

A fegyelmező intézkedések fokozatai, figyelemmel az eset összes körülményeire átléphetők.

3.12. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanulók magasabb évfolyamba akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítik.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz. Ha a tanuló a tanév végén maximum három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban meghatározott időnél (250 óra) többet mulasztott és a nevelőtestület engedélyezte,
- magántanuló volt.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és magántanulók esetében az osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

3.13. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai

Formái:	Tartalma:	Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya:
Év eleji felmérés	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése.	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozatot összefoglalásnak kell megelőzni és a megíratás időpontját, témaköreit a diákokkal előre tudatni kell. A félévi és év végi osztályzatoknál kétszeres súllyal szerepel.
Év végi felmérés	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súlya témazáró dolgozattal egyenértékű.

3.14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni írásbeli feladatok az ismeretek elsajátításában, a tanulási folyamatban fontosnak tartjuk, hiszen ennek célja:

- az új tananyag (ismeretek) rögzítése, elmélyítése, gyakorlása,
- a megtanultak gyakorlása, alkalmazása,
- a régebben tanultak ismétlése,
- a következő tananyag rész előkészítése,
- az ismeretek kiegészítése,
- felkészítés a felvételi vizsgák feladataira.
- Az otthoni írásbeli feladatok jellege:
- házi dolgozat
- gyűjtő- vagy kutatómunka
- informatikai eszközön készített és adathordozón leadott feladatok, házi dolgozatok,
- vázlatkészítés, fordítási feladatok, házi dolgozat, stb.) a tantárgyak és a téma jellegének megfelelően

A házi feladatok megoldásához a meglévő és elérhető eszközhasználatát várjuk el (tankönyv, munkafüzet, szakirodalom, könyvtár, az iskolában használható számítógépek).

Az otthon elkészítendő írásbeli feladatok a tantárgyak jellegéből és a témákból adódóan lehetnek:

- rendszeresek,
- alkalmoszerűek,
- félévre előre meghatározottak.

Az otthon készített írásbeli feladatok ellenőrzése

- kiterjedhet az egész osztályra, néhány tanulóra vagy szűrőpróbaszerűen egy tanulóra,
- kiterjedhet a házi feladat egészére, vagy annak részeire,
- az ellenőrzés történhet rendszeresen, alkalmoszerűen, időszakosan,
- a házi feladatok ellenőrzése vonatkozhat az elkészítés tényére, vagy a tartalmára is.

Az írásbeli házi feladatok minősítése és a félévi illetve az év végi jegybe való beszámítása:

- tantárgyanként eltérő módon történik,

- az ellenőrzött házi feladatokat mindig értékeljük szóban vagy írásban,

Korlátok az otthoni írásbeli feladatok tekintetében:

- az elvégzéshez szükséges idő biztosítsa a gyerekek optimális terhelését átlagos képességű általános iskolai tanuló 20-25 perc alatt megoldhassa,
- legyen tekintettel a tanulók pihenésére, regenerálására, családi életére, programjaira is, vagyis különösen hétvégén és szünetekben biztosítsa a gondtalan kikapcsolódást,
- a feladást követő tanórán ellenőrizhető és értékelhető legyen.

A tanév elején a szaktanárok tájékoztatják a tanulókat az otthoni szóbeli felkészüléshez szüksége eszközökről: tankönyv, más könyv vagy segédanyag, órai vázlat, jegyzet, munkafüzet, informatikai eszközök és a tantárgyak jellegéből adódó egyéb eszközök.

3.15. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

3.15.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2013. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezte meg először nevelő és oktató munkáját a pedagógiai programja alapján.

Az ezt megelőző pedagógiai program felmenő rendszerben került bevezetésre.

Az ezt megelőző pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre, azaz 2013. szeptember 1. napjától 2017. augusztus 31. napjáig szólt.

3.15.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, a nevelőtestületi értekezleteken javaslatokat fogalmazhat meg, a törvényi változások és a mindennapi gyakorlati tapasztalatok alapján.

A 2017/2018. tanév során a nevelőtestületnek el kellett végeznie a pedagógiai program teljes minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát, értékelését, illetve ki kellett dolgoznia a pedagógiai program módosítását.

3.15.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- az iskola fenntartója.

A tanulók a pedagógiai program módosítását az diák-önkormányzati képviselői útján az javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

3.15.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján
- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyettesénél

3.16. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

Dr. Kovács Pál Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását a nevelőtestület 2020. év augusztus hó 24. napján tartott ülésén elfogadta.

A Dr. Kovács Pál Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását a mai napon jóváhagytam.

Dég, 2020. augusztus 24.

Lászlóné Kovács Márta
intézményvezető